

Lord

genaamd
De groote

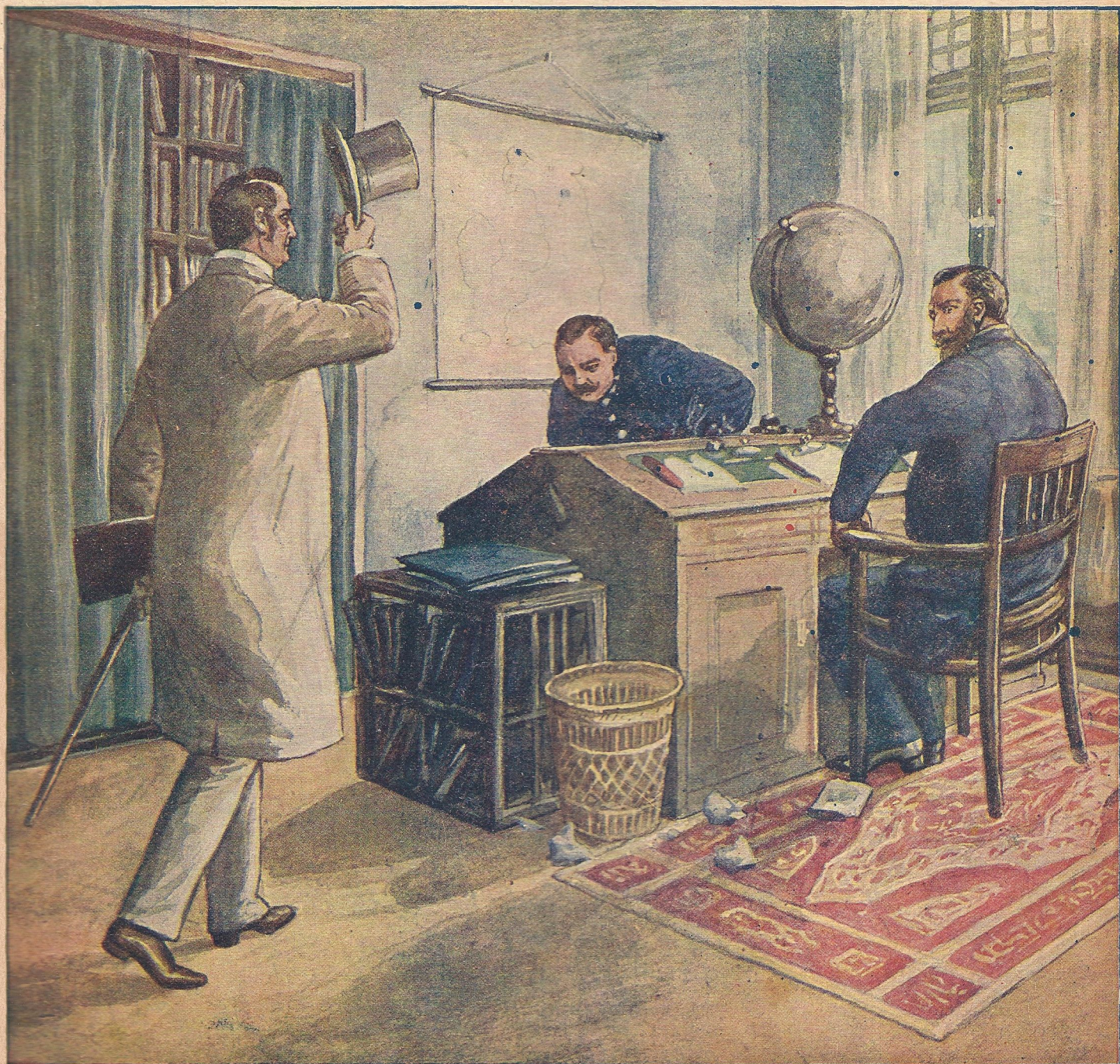
Lister

Raffles
Onbekende.

No. 85

De Verkiezingstruc

10 Cents
België 25 Centimes

Met hoffelijken groet trad de elegant gekleede heer op Baxter toe.

TANDMIDDELEN L. POOL & ZONEN munten uit door
kwaliteit en billijken prijs.

Elke aflevering bevat een volledig verhaal.

UITGAVE VAN DEN „ROMAN-BOEKHANDEL VOORHEEN A. EICHLER”, SINGEL 236, — AMSTERDAM

EERSTE HOOFDSTUK.

John C. Raffles.

Het was avond. In den haard brandde een vuur van beuken- en eikenhout.

De eigenaar van het aanzienlijke huis in de Regent Street zat met zijn vriend Charly Brand aan den maaltijd, terwijl de oude bediende de laatste overblijfselen van tafel wegnam.

Deze zette daarna een rookstel en twee koppen van Chineesch porselein neer. Nadat hij ook nog een spirituslichtje had ontstoken, ging hij heen.

De beide vrienden namen een sigaret en toen zij deze hadden aangestoken, kregen zij de laatste avondeditie van de *Times*, waarvan lord Lister er altijd twee exemplaren op nahield, opdat geen van beiden met het lezen op den ander behoefde te wachten.

Zij bleven lang het stilzwijgen bewaren.

Het brandende spirituslichtje liet een zacht geluid hooren, de rook der sigaretten steeg langzaam naar het plafond op, daalde daarna weer neer en bleef als een lichtblauwe sluier in de kamer hangen. — —

Plotseling legde lord Lister de courant op tafel en wendde zich tot zijn vriend.

„Weet je, Charly,” zei hij op scherp toon, „de verkiezingsstrijd, die nu reeds weken lang in ons geliefd Engeland gestreden wordt, is eigenlijk een treur-

spel, zoo mooi als men zich maar denken kan. Conservatieven — liberalen — vrijzinnig-democraten — arbeiderspartij — — alles woelt dooreen, zoodat men niet weet, waaraan men zich te houden heeft.

De menschen spreken met een ernstig gezicht over politieke partijen, gaan met hun persoonlijke opvattingen, met hun lichtschuwe politieke knoeierijen het land afventen, staan vijandig tegenover elkaar, beledigen elkander en maken zich bespottelijk.

En als men de geheele geschiedenis van nabij beschouwt, dan heeft slechts één partij in het land het voorrecht om haar tegenpartij aan de kaak te mogen stellen, namelijk de conservatieve partij, die evenals telken keere ook dit jaar haar schapjes wel op het droge zal brengen.”

Charly Brand had zijn courant eveneens neergelegd, en luisterde aandachtig.

„Sedert wanneer interesseer je je eigenlijk voor de politiek, Edward?” vroeg hij verwonderd, toen Raffles eindelijk zweeg. „Je hebt mij toch nog onlangs verklaard dat het doen aan politiek de ondankbaarste taak der wereld is.

En nu spreek je op eens over partijformaties, kiesrechtvraagstukken, obstructie en soortgelijke hoogst-

gewichtige zaken, die je tot dusverre gewoon waart, met een schouderophalen en met een spottend lachje te begroeten."

Lord Edward was opgestaan en liep peinzend het vertrek op en neer.

Hij bleef plotseling staan, bedacht zich en deed een paar trekken aan zijn sigaret. —

De blauwe vlam van het spirituslichtje wierp een eigenaardigen gloed op zijn elegante kleeding.

De beide vrienden bewaarden een tijdlang het stilzwijgen. Plotseling echter hief Lister het hoofd op en hij trok zijn lippen te zamen.

„Waarde Charly! de Engelschman verbeeldt zich gewoonlijk, dat hij in een vrijzinnigen staat leeft, maar hij weet niet, dat Engeland — God save it — een staat is zooals er zelfs onder Lodewijk den veertienden niet slechter bedacht kon worden.

Slechts dit onderscheid is er, dat wij thans de belastingen veel drukkender gevoelen, dan de onderdanen van dien vorst ze ooit gevoeld hebben. En ik geloof, dat ieder, die maar een eenigszins gezonden blik op de toestanden heeft, zich niet om den tuin laat leiden en wel inziet, dat men een modern mantel gehangen heeft om het oude absolutisme.

Wie zijn gezond verstand niet verloren heeft, weet wel, dat de conservatieven, of, gelijk zij bij ons genoemd worden, de unionisten, de gezworen vijanden zijn van allen vooruitgang en van alle vrijzinnige staatsinstellingen."

Charly Brand schonk zwiingend de thee in de koppen. Hij wist niet, wat hij op de gezegden van zijn vriend moest antwoorden. Hij wist ook niet, wat zijn vriend tot dit gesprek geleid had.

Maar hij begreep toch, dat hij iets antwoorden moest en daarom zei hij met een stem, waarin eenige verwondering doorschemerde:

„Je bent een eigenaardig mensch, Edward. Ik durf er wel iets op verwedden, dat je dit alles niet zegt zonder daar een doel mede te hebben, maar dat je weer het een of ander plan smeedt, waarover je zoolang het stilzwijgen bewaart, totdat het uitgevoerd is.

Later wijs je mij dan op de resultaten en noemt dat een paedagogische opvoeding."

Ofschoon lord Lister nog steeds in gedachten verdiept was, ging Brand lachend verder en zei:

„Ik laat mij toch niets wijs maken, beste Edward.

Ik werk nu reeds twee jaar met je te zamen, heb je beroemd zien worden. Terwijl de naam Raffles de schrik van Scotland Yard is geworden, heb je er steeds

plezier van gehad, dat de Londensche couranten je den eervollen bijnaam van „Tijl Uilenspiegel" gaven en ken je daarom beter dan iemand anders.

Ik weet derhalve ook, dat lord Edward Lister, alias Raffles, de „grootte onbekende" nooit zonder bij-oogmerken zóó ernstig over een onderwerp spreekt, en dat hij het beproeven zal, om de zaak, die hij voor slecht beschouwt, te verbeteren."

Lord Lister ging weer zitten en haalde zijn schouders op.

„Het is mogelijk, dat je gelijk hebt," zei hij, „ik moet bekennen, dat ik daarover nog niet verder heb nagedacht. Ik moet je in elk geval verzekeren, dat ik het socialisme voor de eenige partij in het land houd, die in staat is, het land tot een verdere gezonde ontwikkeling te brengen.

De conservatieven zuigen het volk zoodanig uit, dat het mij spijt, dat ik op het slot Castle Hill geboren ben en tot het geslacht van die lords behoort, die als hyena's over het slachtveld rondzwerven om zich te goed te doen aan de lijken."

Charly Brand lachte, want hij wist niet, wat hij denken moest van de woorden van zijn vriend.

De stemming, waarin lord Lister zich op dit oogenblik bevond, kwam hem vreemd voor.

De lord bemerkte zijn verlegenheid.

Hij nam een sigaret uit zijn étui, brak die zenuwachtig door en wierp de stukken in een aschbakje.

Daarop dronk hij in haast eenige teugen uit zijn kopje en terwijl hij dit weer neerzette, zei hij lachend:

„Breek je hoofd maar niet; mijn jongen, over hetgeen in de volgende dagen zal gebeuren.

Om duidelijk te zijn:

Ik weet het zelf nog niet eens; ik koester slechts den wensch om aan deze uitzuigers van ons volk eens een goede les te geven en hun onder het oog te brengen, dat men niet ongestraft de wet mag overtreden en dat voor iederen staatsburger, om het even tot welke richting en partij hij behoort, het recht en de vrijheid ongeschonden moeten blijven."

„En deze wet?" vroeg Charly Brand en boog zich over de tafel heen.

Er vertoonde zich een diepe rimpel op lord Listers gelaat.

„Deze wet gebiedt uitdrukkelijk, dat men het welzijn en het geluk van het geheele volk behartigen moet," sprak hij op scherpen toon. „Ik mag vervloekt zijn, Charly, als deze peers en lords niet ook nu al de billijke eischen van het volk zullen beantwoorden met

een spotlach en met een verachtelijk schouderophalen." Dit alles had hij gezegd op zulk een opgewonden toon als men anders niet van hem gewend was.

Charly Brand vroeg zich zelf af, waar de kalmté van lord Lister gebleven was, en hij verwenschte den geheelen verkiezingsstrijd, die zijn geliefden vriend en genialen meester slechts het leven scheen te bederven.

Want deze man met zijn slanke, elastische gestalte, zijn bleek, scherp uiterlijk, zijn onrustige grijze oogen — alleen deze man was de ziel van Charly Brand —

Lord Lister stond nu op, ging naar de deur en drukte tweemaal op den knop van een electriche schel, waarop na eenige oogenblikken de kamerdienaar met eenige kleedingstukken b'innenkwam.

Zwijgend hielp hij zijn meester den kostbaren pels aandoen en overhandigde hem stok en hoed.

Daarna verliet hij eveneens zwijgend het vertrek en trok de deur weer achter zich dicht.

Raffles keek naar de kleine pendule, die op den schoorsteenmantel stond.

Daarna keerde hij zich naar zijn vriend, die eveneens was opgestaan.

„Het is nu tien uur, Charly," zei hij op zeer kalmen toon en keek den voor hem staanden jongen man vriendelijk aan. „Ik heb nog eenige bezigheden te verrichten en blijf waarschijnlijk lang weg. Je behoeft niet op mij te wachten. Doe dus naar eigen believen, maak een kleine wandeling of ga naar een restauratie, — hedenavond zien wij elkaar niet weer.

Het zou echter goed zijn, als je morgenvoormiddag

te mijner beschikking waart. Het is mogelijk, dat ik je dan noodig heb."

Charly Brand wilde echter niet gaarne zoo vroeg van zijn vriend scheiden.

„Als je niets bijzonders te doen hebt," zei hij daarom, „dan zou je mij zeer goed op je tocht door het nachtelijke Londen mee kunnen nemen. Je weet, dat ik bij voorkeur in je gezelschap ben en juist heden zou ik heel gaarne bij je willen blijven. Ik weet zelf niet, waarom."

De „groote onbekende" schudde lachend het hoofd.

„Doe dat niet, my dear boy, het is beter, dat ik alleen ga; bij de eerstvolgende gelegenheid mag je mij begeleiden. Ik beloof je echter, dat ik je morgen alles getrouw zal mededeelen, wat er dezen nacht gebeuren zal. Ik veronderstel, dat het niet veel belangrijks zal zijn, want ik voel geen lust om mij met groote avonturen te bemoeien en denk dus niet, dat je er veel bij verzuimt, wanneer je niet mee gaat."

Daarna reikte hij Charly de hand, groette hem vriendelijk en verliet het huis.

Toen hij op straat gekomen was, nam hij een rijtuig en liet zich naar het Strand brengen.

Plotseling scheen er een gedachte bij hem op te komen.

„Breng mij naar Picadilly Street n°. 4?6!" riep hij tot den koetsier en terwijl het rijtuig wegreed, ging hij daarin achterover leunen, sloot de oogen en begon na te denken.

Hij wist nu, waar hij den avond zou doorbrengen.

TWEEDE HOOFDSTUK.

In de club der lords.

De club der lords, die onder haar medeleden de voornaamste mannen van het vereenigde Koninkrijk telde, was gevestigd in Picadillystreet in een vorstelijke villa, die de oude lord Lennestown, de oprichter van de club, bij testamentaire beschikking, aan haar had geschonken.

Aan het vertrek waarin de bibliotheek gevestigd was, grensden een aantal prachtige kamers, aan het einde waarvan zich de eetzaal bevond.

Deze was geheel van zwart cederhout gebouwd en vertoonde, als eenige versiering, de levensgrote portretten van de clubleden; deze portretten hingen aan de muren en gaven aan de zaal een eenigszins levendig aanzien.

Hedenavond wierpen talrijke gloeilampen een schitterend licht in de zaal.

De groote tafel, die in het midden van het vertrek stond, en waaromheen zeventien zwarte fauteuils stonden, was rijk gedekt.

Zij boog zich bijna onder den last van al de uitgelezen gerechten, die men ter eere van den dag van heden had opgediend.

In de hooge spitstoelopende kelken schuimde de champagne, daarnaast stond oude Bourgondische wijn, waarvan de roode kleur weerkaatste in den schijn van het zachte elektrische licht.

Toen lord Lister, die onder den naam van lord Dunbarry tot de club behoorde, in de zaal kwam, waren reeds alle plaatsen, behalve de zijne, bezet.

De oude en jongere leden, allen gekleed in frok en verlakte schoenen, zooals het voorschrift was voor de avondbijeekkomsten der club, lachten en schreeuwden door elkander en gaven, streng conservatief als zij waren, hun vreugde te kennen over de overwinningen van hun partij, die de telegrammen hun eenige oogeblikken geleden hadden meegedeeld.

Men was immers in besloten kring en het was daarom niet noodig om zich voor te doen als volksvrienden,

alsof men slechts het welzijn en geluk van de groote massa beoogde.

Voor deze heeren, die om den disch geschaard zaten en die te zamen een groot gedeelte van het vermogen der natie bezaten, was de politiek een zaak die gelijk stond met de een of andere handelszaak, of met den verkoop van het een of andere stuk land.

Hun grootste belangen hingen af van de overwinning der conservatieve partij. Zij hadden moeite noch kosten ontzien, om deze overwinning door alle middelen, eerlijk of oneerlijk, te behalen.

De beslissing tusschen hun partij en die der liberalen was lang uitgebleven.

De laatste telegrammen echter, die, zooals gezegd, eerst eenige minuten geleden waren ontvangen, lieten geen twijfel meer over, dat het aan de partij van de groote grondbezitters en het groote kapitaal ook dezen keer gelukt was, den boventoon te behouden en dat zij zoodoende het volk naar hunnen wil konden doen regeeren en — onder de knie houden.

Het volk! — ach voor de geldbezitters bleef het de hoofdzaak, om de groote menigte der niet- of minder bezittende klasse, ook in het vervolg van hen afhankelijk te doen zijn. Langs dezen weg konden zij zich goedkoope arbeidskrachten verschaffen, maakten zij het mogelijk, dat de belastingen, die eigenlijk voor het grootste gedeelte door hen zelve moesten gedragen worden, op de schouders van het volk geladen werden. Want deze bende, die armoede en onwetendheid als een geschenk op hun levensweg, reeds in de wieg ontvangen had, was het immers niet anders gewend dan met voeten getreden te worden.

Moraal, vaderlandsliefde, persoonlijke eigenschappen — dat alles waren slechts phrasen, die men alleen uitsprak wanneer men het mogelijk achtte, daarmede voordeelen te behalen.

Zooals deze zoogenaamde groote mannen thans rondom de welvoorzene tafel zaten, waren zij niets anders

dan apostelen van het genot, de huichelarij en de hebzucht.

Toen lord Lister, die in de vestibule zijn pels en cylinder had afgelegd, bij hen kwam, begroetten zij hem met zulke luide kreten en uitroepen, als men nauwelijks te hooren krijgt in de achterbuurten van Whitechapel.

Raffles bleef een oogenblik, walgend van de luidruchtigheid der aanwezigen, bij de deur staan.

Zijn gewone koelbloedigheid kreeg hij echter spoedig terug en aan zijn gelaat kon men niet zien, welke gedachten hem door het hoofd gingen.

Toen het alarm eenigszins bedaard was, ging hij naar de tafel en reikte elk der clubleden de hand.

„Wat zegt u van onze nieuwste overwinningen te Portsmouth en Falmouth, Dunbarry?” riep lord Barresford, een der rijkste magnaten van Zuid-Engeland, wiens kolenmijnen op een waarde van minstens 40 milioen pond sterling geschat werden, hem toe.

Raffles verklaarde met een vriendelijk gezicht, dat hij het dien middag erg druk had gehad en daarom nog niet in de gelegenheid was geweest, om zich op de hoogte te brengen van den stand der verkiezingen.

De aanwezigen haastten zich, nadat hij plaats had genomen, om hem de overwinningen der conservatieve partij mede te deelen.

Het geschreeuw door elkander, dat voor een oogenblik had opgehouden, begon weer luider te worden.

Men hoorde met de champagne-glazen klinken, wolken van tabaksdamp hadden zich in het vertrek opeengehoopt als een dichte sluier; de geblaseerde gezichten, die anders erg bleek waren, werden onder den invloed der dranken vuurrood.

Raffles, alias lord Dunbarry, was spoedig in de levendigste gesprekken gewikkeld.

Hij had gedurende de twee jaren dat hij tot deze club behoorde, zich onder zijn medeleden een positie weten te verschaffen, waarom hem menigeeen benijdde.

Men verheugde er zich over, wanneer hij aanwezig was, want zijn groote gave als spreker en zijn scherpe ironie verschaften zijn omgeving telkens een vroolijken avond, uitgezonderd wanneer hij in een stemming was als heden, waardoor hij minder spraakzaam werd dan anders.

Het zeer oppervlakkige gesprek, hetwelk hij reeds eenige oogenblikken met zijn bureu voerde en waar tusschen door hij nauwkeurig luisterde naar de stemmen der sprekers, werd plotseling afgebroken.

Lord Barresford namelijk, dezelfde spreker, die

hem bij zijn binnenkomen reeds de overwinning der conservatieve partij had toegeschreeuwd, schoof thans het voor hem staande bord op zijde en sprong, terwijl hij er zich niet om bekommerde, dat eenige champagneglazen op den grond vielen, op de tafel.

„Mylords!

Door den wijn beneveld, slingerde hij eenige keeren heen en weer, voordat hij met zijn gelakte laarzen op het sneeuw witte damasten tafellaken kwam te staan.

Met een gekreukt front, met verward haar en vurige oogen stond hij daar en zag met den triomfantelijken blik van een overwinnaar naar zijn om den disch zittende clubgenooten, die hem, den voornaamsten leider hunner partij, aankeken en met ingehouden adem aan zijn lippen hingen.

Raffles had zijn stoel onwillekeurig een eindje achteruitgeschoven, alsof hij daarmede wilde te kennen geven, dat hij eigenlijk niet behoorde tot dezen kring van halfdronken mannen.

Met de armen op de leuning van zijn stoel, de beenen over elkaar geslagen, een sigarette tusschen de dunne lippen — zat hij daar en keek met spottende oogen naar het bacchanaal.

„Mylords!” riep lord Barresford nog eenmaal en men hoorde zijn stem uit boven het rumoer, dat nog steeds niet tot bedaren was gekomen.

„Mylords, wij hebben overwonnen! De laatst ontvangen telegrammen brachten ons het bericht van onze overwinning. De club der lords, waartoe alleen leden van den voornaamsten adel behooren, kan met recht trotsch zijn op den uitslag der verkiezing ten platte lande.

Deze districten, mylords, waren sedert onheugelijke tijden en zijn nog heden de steunpilaren van onze partij. Want onze arbeiders hangen geheel van ons af en weten, dat zij onmiddellijk ontslagen worden, als zij het wagen om hun stemmen uit te brengen op de tegenstanders der conservatieve partij; zij weten voorts, dat onze manier van boycotten zoo goed ingericht is, dat de arbeider, die door een der groote grondbezitters ontslagen wordt, nergens meer werk kan vinden en met zijn huisgenooten reddeloos aan den hongerdood is overgeleverd.

Met dit stelsel van boycotten, mylords, leggen wij den vrijen wil van onze werklieden aan banden en verschaffen ons macht genoeg om onze lieden te dwingen, om ons onderdanig als honden zelfs dan nog de handen te kussen, als wij hen door het slijk sleuren

en hun zoogenaamde rechten als mensch — hij lachte bij deze woorden — met voeten treden.

Ik heb reeds ondervonden, mylords, dat zoo'n trap met den voet de eenige manier van omgang is, die men tegenover deze bende in praktijk moet brengen, om ze in bedwang te houden.

Dat is ook de eenig mogelijke staatsvorm, waarin menschen als wij, kunnen leven en genieten. En ik vermoed, dat gij allen, die hier om dezen disch verzameld zijt, reeds lang overtuigd zijt van de waarheid dezer meening en ze in praktijk zult brengen. Want alleen door brutaal geweld en den sterksten dwang is de roode bende tegen te houden en tot onderwerping te brengen."

Donderende bijvalsbetuigingen, die van alle kanten kwamen, deden hem een oogenblik ophouden.

Als een gladiator, die zijn vijand zoo even in het zand heeft doen bijten, wierp hij het hoofd in den nek en keek vol trots om zich heen.

Hij wachtte geduldig eenige oogenblikken, totdat het alarm weer bedaard was en toen het stil geworden was, voegde hij er nog aan toe:

„Wij zijn onder ons, mylords. Zoo lang onze club bestaat, en dat is reeds gedurende drie menschenlevens, heeft nog geen andersdenkende hier toegang gevonden.

En daarom zeg ik u als kameraad tot zijn kameraden, dat wij den verderen afloop van den verkiezingsstrijd onbezorgd tegemoet kunnen zien.

Al het streven van onze tegenstanders om ons onze zetels te betwisten, stuit af op de eensgezindheid, waarmede de van ons afhankelijke arbeiders voor ons en onze belangen opgekomen zijn."

Men hoorde nu weer een ruw spottend lachen.

„Ziet u, mylords, in dezen verkiezingsstrijd van onze conservatieve partij!" riep hij spottend, „ziet men duidelijk de liefde van het volk voor hun leiders, voor den adel."

Een jubelend gelach werd thans vernomen.

Men merkte de ironie op, waarmede de eerste zestien grootwaardigheidsbekleeders van Engeland haar volk, haar land en haar waardigheid bespotten en door den drek sleurden.

„En daarom, mylords," riep lord Barresford, „laat ons een driewerf hoera uitbrengen op allen, die met moed en bloed, met hart en hand voor de belangen der conservatieve partij zijn opgetreden!"

Zijn gelaat nam een hoogmoedige uitdrukking aan.

De aanwezigen en ook lord Lister, die zich niet wilde

onttrekken, waren plotseling opgestaan en hieven hun champagneglazen op, toen de spreker hen toeschreeuwde:

„De liberalen, de vooruitstrevenden, de arbeiderspartij, Whitechapel, Battersy, de honger, de ellende — dat zij leve!"

Hij bukte zich voorover, greep met onvaste hand een der wijnkaraffen, die voor hem op de tafel stonden, zette die aan den mond en ledigde ze tot aan den bodem.

De aanwezigen hadden eveneens hun glazen opgeheven, ze leeggedronken en wierpen ze toen als op commando in een hoek, waar ze in scherven vlogen.

„Lang leve onze aanvoerder! — Bravo voor lord Barresford. — Drie hoera's op de overwinningen der conservatieve partij!"

Zoo klonk het van alle kanten tot den spreker, die nu van de tafel sprong en, tevreden over de uitwerking van zijn politieke redevoering, weer op zijn stoel plaats nam.

Om Raffles' mond groefden zich diepe rimpels; hij verwijderde zich van zijn clubgenooten, wier gedrag hem verveelde, en ging naar de bibliotheek, waar hij plaats nam, zich door een der bedienden een kop koffie liet brengen, en een sigaret aanstak.

Met de beenen over elkander geslagen en het hoofd een weinig voorover gebogen, bleef hij in gedachten verdiept, en peinsde over hetgeen hij zoo even uit den mond van lord Barresford gehoord had en wat er gedaan kon worden voor de rechten van het Engelsche volk.

Er moest een uitweg gevonden worden; daarover was hij het volkomen met zich zelf eens.

Er moest iets gevonden worden, waardoor dezen hoogadellijken roofridders de schrik op den hals werd gehaald en het hun duidelijk maakte, dat er in het groote Engeland ook nog menschen bestonden, die moed genoeg bezaten, om het op te nemen voor hun ongelukkige landgenooten.

Slechts over de manier, waarop dit geschieden kon, was hij het nog niet met zich zelf eens.

Hij wist nog niet, hoe hij, met kans op succes, de zaak moest aanvatten.

Er gingen allerlei gedachten door zijn hersens.

Hij had wel eenige plannen beraamd, maar ze ook weer verworpen.

Hij wist wel, dat hij als één enkel persoon tegenover de aaneengesloten conservatieve partij stond!

Hij wist ook, dat deze lieden geen middel zouden ontzien om hem onschadelijk te maken.

Maar toch!

Was hij niet Raffles, de „Groote Onbekende?”

Was hij niet de schrik van zoo menig Engelschman van de Engelsche geldaristocraten? Was hij niet de groote arts die de wondeplekken aan de lichamen van zijn volk kende?

En was hij eindelijk niet de groote heelmeeester, die bekwaamheid genoeg bezat om de zieke plekken door een flinke operatie met vaste hand te verwijderen en het zieke lichaam weer gezond te maken?

Hij herinnerde zich dit alles, terwijl hij in gedachten lord Barresford weer voor zich zag, wiens lak-schoenen het witte tafelkleed achteloos vuil maakten, wiens schorre dronkemansstem met een wilden triomf door de zaal dreunde en wiens programma tevens dat was van de geheele jonkerpartij.

En toen lord Lister nu opstond en eenige leden van de club, die lachend en schertsend de bibliotheek binnen traden, met liefelijke woorden tegemoet trad — toen was de inwendige rust in hem teruggekeerd.

Een bliksemsnel in hem opkomende gedachte had hem juist op het oogenblik, toen hij was opgestaan, den weg voor oogen getooverd, dien hij moest volgen om zijn doel te bereiken.

En dit doel was niets meer of minder dan het aan de kaak stellen van de conservatieven en van hun lichtschuwe plannen.

En waarlijk — er waren slechts weinigen in het Vereenigd Koninkrijk te vinden, die moed en kracht genoeg bezaten om den strijd aan te binden tegen dezen vampier.

Maar tot deze weinigen behoorde juist lord Lister, alias Raffles, de geniale „Groote Onbekende”.

DERDE HOOFDSTUK.

De wet van Cromwell.

Den volgenden morgen, tegen tien uur, zaten de beide vrienden als gewoonlijk aan het ontbijt. Charly Brand was eenigszins slaperig, omdat hij den nacht besteed had om zijn verrekende kennis omtrent de Londensche uitspanningsplaatsen weder eens op te frisschen.

De couranten lagen nog ongeopend naast hen; geen van beiden voelde nog lust, zich in lectuur te verdiepen.

Charly Brand wachtte namelijk vol nieuwsgierigheid op datgene, wat zijn vriend en chef hem omtrent diens ondervindingen van den vorigen avond zou vertellen.

De verborgen woede, waarin de Groote Onbekende bij zijn bezoek aan de club der lords geraakt was, had in dien tusschentijd, al was zij ook niet geheel verdwenen, toch plaats gemaakt voor koele ironie.

Deze kalmte was ontstaan, doordat hij, zoo als gezegd, reeds dacht een middel gevonden te hebben, om zijn plannen, die in opstand waren tegen de groote grondbezitters, tot werkelijkheid te maken.

Hij was zoo diep in gedachten verzonken, dat het geduld van Charly Brand op de proef werd gesteld; te meer, omdat deze uit ondervinding nauwkeurig wist, dat zijn vriend er niet van hield om door nieuwsgierige vragen in zijn gedachtengang gestoord te worden.

Daarom wachtte Charly met onderwerping zóó lang, totdat lord Lister plotseling zijn hoofd ophief en begon te vertellen.

Zijn jonge vriend luisterde met belangstelling, toen Raffles begon te vertellen van het banket in Piccadillystreet.

„Drommels, Edward,” zei hij, toen hij alles vernomen had; „het was een aangenaam gezelschap, waarin je je gisteravond hebt bevonden.

Die lord Barresford, dien men zeker met recht voor den leider der conservatieve partij mag aanzien, schijnt een voorbeeld te zijn van eergevoel en vaderlandsliefde.”

Lord Lister keek den spreker aan; hij wendde zijn

hoofd eenigszins ter zijde, alsof hij de aanraking met iets onaangenaams ontwijken wilde.

„Zoo als hij, zijn ook al de anderen,” zei hij na een korte pauze. „Als de man een uitzondering op den regel was, dan zou men in het geheel niet op hem letten.

Maar het gevaarlijke is, dat hij een van de vele honderden hoogadelijke, grootkapitaal- en grondbezitters is en slechts uit dien hoofde is het verlangen bij mij opgekomen, om mij tegen hem te verzetten.”

Bij deze woorden begon hij te lachen.

„Ik hoop het juiste middel ook reeds gevonden te hebben. Ik moet omtrent een der onderdeelen later nog eenige informatiën inwinnen en gelooft zeker, dat wij morgen voormiddag een kleine reis naar Zuid-Engeland moeten maken.

Je moet mij op dien tocht begeleiden, Charly, zelfs indien het je, gelijk ik vermoed, moeilijk valt van je geliefde Londen, al is het ook voor korten tijd, te scheiden.”

Charly maakte een ontkennende handbeweging.

„Je weet immers wel, Edward, dat ik altijd blij ben als wij ons voor eenigen tijd kunnen verwijderen van Londen en van onzen inspecteur van politie Baxter.”

Edward Lister had slechts één woord onthouden.

„Baxter!” zei hij en trok zijn wenkbrauwen tezamen.

Hij schudde het hoofd.

„Ik weet alleen nog niet, hoe ik dezen ongelukkigsten van alle inspecteurs van politie te Londen mee in de zaak kan betrekken. Maar daar zal wel iets op gevonden worden.”

„Als ik maar wist, welke geschiedenis het eigenlijk is,” antwoordde Charly Brand en keek zijn vriend aan.

„Maar het voornaamste wat men bij jou bereiken kan, zijn de onduidelijke aanwijzingen, die mij tot wanhoop zouden kunnen brengen, als ik mij in den loop der jaren niet aan een bovenmenselijk geduld gewend had.”

Raffles dronk zijn thee en ontvouwde daarna de „Times”.

„En ik kan je slechts zoo dringend mogelijk raden, Charly, ook voortaan geduld te oefenen,” antwoordde Lister op het gezegde van zijn vriend.

„En nu willen wij eens zien, welk nieuws er in de wereld is, dat interesseert mij op dit oogenblik meer dan al het andere.”

Daarop begon hij de courant te lezen, zoodat Charly Brand niets anders over bleef, dan dit voorbeeld te volgen.

— — — — —
Toen Raffles des namiddags tegen vier uur weer zijn auto voor zijn villa in Regent Street aanhad de chauffeur naast zich op den bok twee grote pakken met boeken liggen.

Lord Lister liet ze in zijn studeervertrek brengen en naast zijn schrijfbureau leggen.

Daarna gaf hij bevel om hem in de eerstvolgende uren niet te storen.

Hij nam het eerste boek op, dat tot titel droeg:

„*Vereenigde uitgave der landswetten voor Engeland, Ierland en Schotland, bewerkt en van aantekeningen voorzien door den staatsrechtsgeleerde aan de Hoogeschool te Londen L. C. Corchell*”.

Na verloop van een half uur wierp hij het boek terzijde.

Hij had niet gevonden wat hij zocht en na deze vereenigde wetten ging er nog menig diklijvig boek door de handen van lord Lister, om na eenige minuten verdrietig weggelegd te worden.

Eindelijk — het was reeds bijna zeven uur des avonds — werd zijn ijverig zoeken beloond.

In een der uitgaven, waarin de economische wetten voorkwamen, vond hij de volgende, uit den tijd van Cromwell afkomstige wet, die in het midden der zestiende eeuw gemaakt en heden nog geldig is:

„Ongecultiveerd land wordt door den Staat, tegen betaling van belasting, voor den liefhebber ter ontginning beschikbaar gesteld.”

Dit was kort en duidelijk en in deze alinea vond Raffles den sleutel voor zijn verdere operaties.

Verscheiden keeren las hij langzaam en opmerkzaam den inhoud over:

„Ongecultiveerd land, enz. —”

Daarna stond hij op en liep, met de handen in de broekzakken en het hoofd voorover, het vertrek op en neer.

Hij zag nu duidelijk in, wat hij in de eerstvolgende dagen en uren doen moest.

Ook vond hij nu gelegenheid om zijn braven tijdgenoot, inspecteur van politie van Scotland Yard James Baxter, weer eens aan den spot van de ingezetenen van Londen bloot te stellen.

Hij ging telkens weer naar zijn schrijfbureau om de wet van Cromwell opnieuw te lezen, en toen hij des avonds tegen negen uur in de eetzaal kwam, om

met zijn vriend Charly Brand te soupeeren, wreef hij zich vergenoegd de handen en zei:

„Waarde Charly, morgenochtend om negen uur verlaten wij Londen voor eenigen tijd.

Mijn oponthoud gisteren in de club der Lords is mij zo goed bevallen, dat ik van plan ben ook ergens land aan te koopen.

Ongecultiveerd land, Charly, is tegen betaling der belastingen van den staat te verkrijgen.

Onthoud dat goed.”

Charly Brand keek hem aan en schudde hoogst bedenkelijk het hoofd, in plaats van hem te antwoorden.

Hij had er van afgezien om de donkere dwaalwegen van Raffles verder met zijn gedachten te volgen. Hij hield zich eenvoudig bij de daadzaken, om daarnaast te beoordeelen, wat er gaande was en van zijn standpunt uit was dat ook wel het verstandigste.

VIERDE HOOFDSTUK.

De verkiezingsstrijd in Zuid-Wales.

In de Engelsche provincie Zuid-Wales, die steeds een steunpunt voor de conservatieve partij was, gebeurden in de eerstvolgende dagen hoogst zeldzame dingen, zooals de oudste lieden ze daar nog nooit gekend hadden.

Er was namelijk voor eenige dagen een jong koopman uit Londen, sir Harry Pembroke genaamd, in de landelijke gemeenten en de groote steden van Zuid-Wales gekomen en had zich daar voorgesteld als een der medeleden van de liberale partij.

Terwijl hij voor zijn partij in alle groote steden en kleine gemeenten verkiezingsredevoeringen hield, trok hij van de eene plaats naar de andere er zocht langs dezen weg voor zijn liberale begrippen vasten voet onder den grond te krijgen. Daarbij kwam hem zijn uitstekend redenaarstalent goed te pas en een zekere manier om zich uit te drukken, waarvan hij met buitengewone behendigheid wist gebruik te maken.

Speciaal in de provincie Zuid-Wales lagen vele zeer uitgebreide landerijen, die zich in handen van den rijken adel bevonden.

Het grootste gedeelte van dit land was onbebouwd en woest. Gedeeltelijk echter was het in handen van kleine pachters, die van de groote grondbezitters geheel afhankelijk waren en deze hadden wederom arbeiders onder zich die zij, wegens de hooge pachtsom-

men, die zij te betalen hadden, slechts een zeer gering dagloon konden uitkeeren.

In één woord: de provincie Zuid-Wales gaf het voorbeeld, hoe afhankelijk de groote massa van het werkvolk was, onder welke armoedige levensvoorwaarden zij leefden en welke ontberingen zij zich getroosten moest, om hun ellendig bestaan voort te kunnen sleepen.

Natuurlijk was de macht der groote grondbezitters alleen niet in staat geweest, om zooveel duizenden menschen onder den duim te houden, als zij niet gedurende den verkiezingsstrijd allerlei trucs hadden gebezigd, zóódanig, dat zij onder den dekmantel van staatszorg hun persoonlijke belangen wisten te verbergen.

Deze truc luidde als volgt:

De inval der Duitschers in Engeland!

Met dit spook hield men de massa's in bedwang en was het niet moeilijk, de meeste stemmen voor de conservatieven binnen te loodsen, omdat men er nog bij verklaarde, dat deze partij de eenige was, die er in Engeland voor zorgde, dat het aantal oorlogsschepen steeds vergroot werd en dat bovendien het leger en de vloot voortdurend in een toestand gehouden werd, die voldoende was om het hoofd te kunnen bieden aan een inval van het Duitse leger.

Met dezen onzin werkte men stelselmatig en bereikte daarmee, dat de eenvoudige arbeiders voor de conservatieve partij streden.

Dat men zich in stilte vroolijk maakte om hun domheid, daarvan begrepen deze kiezers natuurlijk niets.

Zij waren trouwens aan hun ellendige toestanden, waarin zij leven moesten, ook reeds sedert langen tijd zóó gewend, dat zij er mee tevreden waren, als zij steeds weer een werkgever vonden, die hun het noodige loon betaalde om zich te kunnen kleeden, te eten en te drinken.

Zij begrepen niet, dat ook *zij* menschen waren, die even goed aanspraak mochten maken op dezelfde rechten als de adellijke heeren, in wier dienst zij waren; ze begrepen niet, dat ook *zij* het recht hadden om aanspraken op het leven te maken.

Want als zij geweten hadden, dat ook *zij menschen* waren, dan waren zij als één man opgestaan en hadden zich met hand en tand verzet tegen de stelselmatige uitzuiging hunner krachten en tegen de onderdrukking hunner rechten.

Zij leefden dus in hun onwetendheid voort, ontbeerden, leden honger en hadden, als zij stierven, gedurende het leven, dat zij hadden afgelegd, niets anders leeren kennen dan werken, moeite en ontberingen.

En thans was plotseling een man, sir Harry Pembroke tot hen gekomen, die, evenals zij, een eenvoudige taal sprak, die hen er op wees, dat zij niet alleen iets uit te voeren hadden, maar daartegenover aanspraak mochten maken op diensten en dat hun stemmen, juist in dezen tijd, door hun heeren en verdrukters geteld werden.

De tijd was thans gekomen, dat zij zich moesten verzetten tegen die verdrukkingen en dat zij verplicht waren, zich voor die partij te verklaren, die alleen in staat was, hun hunne rechten te verschaffen.

Dit alles had sir Harry Pembroke hen in korte woorden verteld. Hij had hun gevoel van eigenwaarde geprikkeld, hun er op gewezen, dat zij Engelschen waren en onderdanen van een der Europeesche grootmogendheden; dat zij niet alleen plichten tegenover zich zelve hadden, maar ook aan den eisch van hun natie voldeden, als zij als één man tegen de conservatieve partij, de groote kapitaal- en landbezitters, gingen stemmen.

En als zij schouder aan schouder met hem, sir Pembroke, naar de stembus optrokken, dan zou de uitslag overweldigend zijn.

Dan zou de liberale partij het roer in handen krij-

gen, dan zou het roemrijke Engeland een nieuwe, gelukkige periode tegemoet gaan. Dan zou de Engelsche werkman er met recht trotsch op zijn, dat hij in het Vereenigde Koninkrijk zijn werk gerust zou kunnen verrichten; dan zouden zij vóór alles ook in staat zijn om aan hun vrouwen en dochters betere, menschwaardiger levensvoorwaarden te verschaffen dan die, waaronder zij thans zuchtten.

Hun leus moest van nu af aan zijn:

In de bres springen voor de liberale partij — strijd, tot aan den dood, tegen den adel.

Deze eenvoudige koopman, sir Harry Pembroke, scheen hen als een profet, die uit Londen tot hen was overgekomen.

Overall, waar hij verscheen en waar hij met zijn rede-naar talent de menigte toesprak, werd hij luide toegejuicht.

Er waren steeds een menigte aanhangers om hem heen en hun aanhankelijkheid ten opzichte van dezen man was misschien nog grooter geweest, als zij geweten hadden, dat zich achter hun afgod een zekere lord Edward Lister verschool, een van degenen, die juist tot de gehate partij der adellijken behoorde.

Kiest liberaal!

Dat was de leus, die hij onder de menigte verspreide. In alle dorpen, in alle steden der provincie Zuid-Wales verschenen plotseling aan de aanplakzuilen, op de muren, in alle lokalen, roode biljetten, waarop met reuzenletters steeds weer de woorden voorkwamen:

Kiest liberaal!

Er was een storm opgegaan onder de duizenden en nogmaals duizenden bewoners van de provincie Zuid-Wales, deze storm was reeds tot een orkaan gezwollen en dreigde in dit gewest de geheele conservatieve partij, met al haar schandelijke leugens en al haar kleingeestige eigenbelangen, geheel te verdrijven.

De tegenpartij beproefde, toen zij eindelijk erkennen moest, dat het thans in de provincie er op of er onder ging, langs alle mogelijke wegen tegen te werken.

Het had zelfs geen uitwerking, dat op de groote bezittingen van lord Barresford, wiens goederen bijna uitsluitend in deze provincie lagen, honderden arbeiders ontslagen werden, omdat zij liberaal stemden.

Integendeel!

De groote gebeurtenissen en de gehouden redevoeringen wakkerden den strijd lust der verdrukten steeds meer aan.

Bliksemsnel werden er ondersteuningskassen opge-

richt, waarin van alle kanten bijdragen binnenkwamen, die gesteund werden door eenige grootkapitalisten te Londen, die bestuurders waren van de liberale fractie.

Wie van de arbeiders maar één shilling missen kon, gaf die gaarne ten offer; wie naar *iets* gespaard had offerde dat gaarne op het altaar van het algemeen welzijn.

De strijd, die plotseling en onverwacht in de provincie Zuid-Wales begonnen was, werd natuurlijk zeer spoedig door het geheele land bekend en het sprak van zelf, dat de arbeidersbeweging, die in Zuid-Wales was ontstaan, zich overal voortplantte, zoodat er van alle kanten uit het koninkrijk hulp kwam opdagen.

Met innerlijken angst en groote verwondering moesten de conservatieven in Engeland het aanzien, dat

de vervloekte Londensche koopman, Harry Pembroke, hen, met zijn groot redenaarstalent, het heft uit handen nam en de kiezers van hen aftrok.

De drommel mocht het weten, waarom deze kerel juist naar de provincie Zuid-Wales, de vesting van den adel, gekomen was.

Men bedacht alles om hem onschadelijk te maken of den mond te snoeren.

Maar te vergeefs.

Van dag tot dag, ja zelfs van uur tot uur vermeerderde zijn aanhang, werd het ondersteuningsfonds steeds grooter en grooter.

Kiest liberaal!

Thans begrepen allen, die onder onuitsprekelijke ontberingen gezucht hadden, opeens, van welke zijde er verbetering voor hen kon komen.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Een uitstapje naar Londen.

Het was elf uur des voormiddags, toen in het kantoor van mr. Lastown, een der rijkste bankiers van Londen en een der hoofdleiders der liberale partij, een der bedienden binnenkwam en zijn heer een visitekaartje overhandigde.

Daarop stond de naam van Harry Pembroke.

De bankier stond verheugd op, toen hij dezen naam las.

„Die heer wacht in een der vertrekken en verzoekt om bij u toegelaten te worden,” zei de bediende en keek verwonderd naar het van vreugde stralend gezicht van zijn meester.

Lastown liep den bediende voorbij en snelde naar het vertrek, waar Raffles in een fauteuil zat en op de terugkomst van den bediende wachtte.

De bankier boog voor zijn bezoeker en noodde hem, mee naar zijn kantoor te gaan.

Den naam Pembroke, die thans in geheel Engeland

op ieders lippen was, kende de bankier natuurlijk zeer goed.

Hij had reeds lang den wensch gekoesterd om dezen, zoo plotseling verschenen strijder voor zijn partij, van wiens bestaan vroeger aan niemand iets bekend was, te leeren kennen en hij betreunde het, dat zijn zaken hem zóó aan Londen boeiden, dat hij tot dusverre nog geen gelegenheid gevonden had, om naar Zuid-Wales te reizen en den nieuwen strijder persoonlijk te leeren kennen.

Het moest dus zeker een gelukkig toeval zijn, dat sir Harry Pembroke thans naar Londen gekomen was en hem persoonlijk een bezoek bracht.

Lastown overlaadde den bezoeker, toen zij alleen waren, dan ook met een vloed van complimenten en gelukwensen, dankte hem uit naam der liberale partij voor zijn groote medewerking in den verkiezingsstrijd en putte zich uit in woorden van bewondering.

Lord Lister, die nog niet aan het woord was gekomen, had deze loftuitingen en dankbetuigingen stilzweigend aangehoord en eerst toen de Londensche bankier eindelijk informeerde naar het doel van zijn bezoek, kwam Raffles aan het woord.

Hij maakte een buiging voor den partijleider en zei:

„Over mij zelf behoef ik zeker niet te spreken, sir Lastown. Niet om persoonlijke redenen heb ik het veld van den verkiezingsstrijd verlaten en mij tot u, hier in Londen, begeven, maar alleen in het belang van uw partij, waartoe immers ook ik behoer.”

De oogen van den bankier schitterden, toen hij zijn stoel nog dichter naar den Grooten Onbekende toetrok en zich naar hem heenboog, om ieder woord van hem op te vangen.

„Zeg, waarde vriend, wat ge verlangt. Reeds bij voorbaat is alles, voor zoover het in mijn macht is, u toegestaan; als het de belangen van de liberale partij geldt, dan vindt u mij altijd gereed!”

Een dankbaar lachje verscheen op het gelaat van sir Pembroke. Daarna werden zijn trekken weer normaal; hij fronste de wenkbrouwen en zei kortaf:

„Bent u bereid om u met mij tot de regeering te wenden?”

De bankier luisterde aandachtig.

Hij keek den spreker onderzoekend aan. En toen hij begon te spreken, was het alsof hij ieder woord zorgvuldig woog.

„Tot de regeering hebt u gezegd, als ik u goed verstaan heb?”

„Ja!”

De bankier was opgestaan en liep met groote stappen het vertrek op en neer. Hij bleef bij het venster staan en keek naar het gewoel op straat, terwijl Raffles hem zeer kalm aanzag.

Er ontstond een kort stilzwijgen.

Daarna wendde de bankier zich tot zijn bezoeker en zei:

„Wees zoo vriendelijk mij te zeggen met welk doel!”

Raffles haalde een boek uit zijn zak, sloeg het open en toonde den bankier een plaats, die hij met den vinger aanwees.

De bankier boog zich voorover en las. Daarna ging hij weer rechtop staan en haalde de schouders op.

„Ik weet nog altijd niet, waarde sir Pembroke, wat u bedoelt!”

Raffles begon te lachen.

„Ik verzoek u, mijnheer, om mij te veroorloven, mijn

nadere verklaringen voorloopig nog voor mij te behouden. Op dit oogenblik geldt slechts één vraag, namelijk bent u, in vereeniging met enkele uwer politieke vrienden, in staat om ongeveer vijftien millioen pond sterling, voor de belangen der liberale partij bijeen te brengen?”

De financier ging weer zitten en begon te lachen.

„Waarde sir Pembroke, mijn vermogen wordt op dertig millioen pond sterling geschat! Als het inderdaad de belangen mijner politieke partij betreft, dan zou ik alleen in staat zijn om een zesde deel daarvan voor mijn rekening te nemen.

Ik weet voorloopig wel niet, met welk doel u de nadere bijzonderheden nog geheim wilt houden. Maar ik kan u nu reeds zeggen, dat de leiders van de liberale partij in Engeland in staat zijn om, zoo noodig, de vijftien millioen pond sterling, die door u geëischt worden, binnen 24 uur bijeen te brengen en ze zijn onvoorwaardelijk bereid, ze in het belang van het algemeen welzijn te verstrekken.”

„Deze verklaring is voor mij voldoende,” zei lord Lister. Hij stond op en reikte den bankier de hand.

„Sir Lastown”, zei hij, „mijn tijd is kostbaar. Ik heb nog eenige privé-zaken hier in Londen af te doen en de trein, die mij naar Zuid-Wales terug moet brengen, vertrekt reeds binnen twee uur.

Het was voor mij interessant, u persoonlijk te leeren kennen en ik ben volkomen tevreden over het resultaat van ons gesprek. Ik zou wenschen, dat allen in het land zoo dachten als u; dan zou het in ons roemrijk Engeland beter gesteld zijn en zou de laffe „Duitsche vijandschap” niet als een spook in de hersens van onze landslieden huizen, dan zou de Engelschman niet tot spot der wereld worden.

Wanneer de tijd gekomen is, dat het volk u en uw vijftien millioen pond sterling noodig heeft, zult u van mij hooren. Dat zal binnen eenige dagen zijn. Dan zien wij elkaar weer. Tot zoo lang vaarwel!”

De beide mannen keken elkaar aan en drukten elkander krachtig de hand. Zij wisten, wat zij aan elkander hadden en dat zij op dit oogenblik nader tot elkander gekomen waren!

Toen Raffles beneden op straat met den wachenden Charly Brand in het rijtuig stapte en naar Regentstreet reed, wreef hij zich vergenoegd de handen en sprak tot zijn jongen vriend:

„Mijn jongen, dit bezoek is boven verwachting goed uitgevallen en nu kan ik mij op de club der lords wreken.

Wij willen nu eens zien of er thuis iets is voorgevallen en naar mijn studeervertrek gaan om een aangenaam uurtje door te brengen, want binnen drie uur zitten wij reeds weer in den trein en dan begint het hoofdbedrijf van het tooneel, dat ik vertoonen zal."

„En dan wil ik er wel op wedden, dat het einddoel weer is het betoonen van menschlievendheid," voegde

Charly Brand er aan toe en staarde, terwijl zij reeds in hun rijtuig zaten, naar het levendige bedrijf van de millioenenstad.

Deze rit, die een half uur duurde, was voor hem een verkwikking, na de stille weken, die hij in Zuid-Wales had doorgebracht en die hij, zooals hij van Raffles gehoord had, opnieuw moest doorleven.

ZESDE HOOFDSTUK.

De meeting van Stamford.

De gebeurtenissen volgden elkaar nu spoedig op. Het bleef eerst nog eenige dagen stil, maar het was een stilte, die den storm voorafgaat.

Op bijna alle groote bezittingen van Zuid-Wales zag men sir Pembroke, wiens wederverschijning overal met groote vreugde begroet werd.

Hij verscheen nu met twee heeren, die niemand in de geheele provincie kende.

Hij had deze heeren waarschijnlijk uit Londen meegebracht.

Over de plannen, die deze drie mannen voor hadden, gingen allerlei geruchten rond; men wachtte met het grootste ongeduld op de vergadering, die sir Pembroke een week later te Stamford leiden zou en die, naar Engelsche gewoonte, op het groote plein voor het stadhuis zou gehouden worden.

Omtrent het programma van deze vergadering was nog niets naders bekend, maar wel wist men, dat sir Pembroke persoonlijk zou verschijnen en een uitvoerige rede zou houden in het belang der liberalen.

De bekendheid van dit feit was natuurlijk voldoende om ieder, die maar eenigszins kon, aan te sporen, de vergadering te bezoeken.

Want het was tevens bekend, dat de tegenpartij, namenlijk de conservatieven, eveneens in grooten getale op het plein verschijnen zouden, om sir Pembroke tegen te spreken en den grooten hoop kiezers weer onder hun vaandel te krijgen.

Overal, waar Raffles in de eerstvolgende dagen verscheen, werd hij met allerlei vragen bestormd, die betrekking hadden op zijn geheime werkzaamheden en op de aanstaande vergadering.

Maar hij wees al de nieuwsgierige vragers af en raadde hen aan om naar de meeting te gaan.

Daar zouden zij alle bijzonderheden hooren.

Men was dus wel genoodzaakt en geduld te oefenen en bij gebrek aan iets beters verdreef men den tijd met het spreken over de plannen van den machtigen voorstander van het liberalisme.

De nieuwsgierigheid, die buitendien reeds zeer groot is onder de kleine lui, werd steeds meer en meer geprikkeld en zodoende was het dan ook geen wonder, dat des Vrijdags voormiddags, den dag der vergadering, het groote plein voor het raadhuis te Stamford door duizenden menschen bezet was en dat de menigte nog steeds aangroeide.

Zelfs op de trottoirs en vluchtheuvels stonden de menschen schouder aan schouder. De vensters van alle huizen waren met menschen bezet, ja zelfs op de daken der huizen stond het vol.

Lord Lister had juist Stamford als vergaderplaats gekozen, omdat deze stad het middelpunt was van de omliggende bezittingen en dorpen.

Op uren afstands rondom de stad grensde het eene groote riddersgoed aan het andere.

Allen, die in Zuid-Wales om redenen van rang en

stand of om andere redenen genoodzaakt waren, de belangen der adellijke heeren te steunen, waren opgekomen.

Zij hadden zich per auto of equipage laten brengen.

Het hoofdbureau der conservatieven was gevestigd in het eenige hotel dat er in Stamford bestond. Op het terras van dit hotel waren lange rijen stoelen geplaatst en op dit verhoogd standpunt woonden de adellijke heeren de vergadering bij.

Voor den strijd van heden hadden zij zich goed voorbereid, want zij wisten, dat zij hun verloren kansen terugwinnen konden, als het hun gelukte, de te Stamford verzamelde menigte gunstig voor hen te stemmen.

Precies om tien uur kwam in een eenvoudig huurrijtuig de veelgeprezen mr. Harry Pembroke op het plein; hij stapte uit het rijtuig en ging naar de plaats, die voor den spreker bestemd was.

Hij ging rechtop staan en nu vond de conservatieve partij van Zuid-Wales, die op het terras van het hotel was gaan zitten, gemakkelijk gelegenheid om den man te zien, wiens bemoeiingen hen in de laatste week zoo erg benadeeld hadden.

Men was algemeen teleurgesteld, want men had gedacht, dat deze Londensche vreemdeling, die zulk een grooten invloed op de kiezers uitoefende, een groote, sterke kerel met een ordinair voorkomen zou zijn.

Maar in plaats daarvan zag men een lange, slanke gestalte, wiens grijzen baard, dun haar en de vele rimpels in het gezicht, er op wezen, dat de man den middelbaren leeftijd achter den rug had en dat zijn leven niet zonder zorgen en ontberingen was geweest.

De adellijke heeren konden maar niet begrijpen, op welke wijze de bescheiden man de kunst verstond, om de tienduizenden eenvoudige plattelandbewoners voor zijn liberale ideeën te winnen en hen afkeerig te maken van een partij, waarvoor zij een reeks van jaren hun stemmen hadden uitgebracht.

De corpulente mr. Barresford, die ook hier voorzitter scheen te zijn, wendde zich tot baron Mc Kellan en zei lachend:

„Ik wacht met ongeduld op alles, wat er komen zal, baron, kijk toch eens hoe die kerel daar staat. Men zou bijna denken, dat hij bang voor zich zelf is en ik zou er wel op willen wedden, dat hij vóór het einde van zijn redevoeringen van schrik wegloupt.”

Mc Kellan, een man van ongeveer zestig jaar, wiens witte baard op zijn borst hing, schudde het hoofd en

men zag aan zijn gezicht, dat hij twijfelde aan hetgeen de vorige spreker had gezegd.

„Een oud spreekwoord zegt, dat stille waters diepe gronden hebben, mylord.

Ik moet bekennen, dat ik door den sympathieken indruk, dien deze heer op mij maakt, verrast ben.”

„Een sympathieken indruk! Die is goed!” spottte een derde lord, wiens rood haar zijn Iersche afkomst verried. „U moest niet zooveel waarde aan uw eigen meeningen hechten, baron, maar vaker naar Londen komen, om uw smaak wat te verbeteren.

Ik beweer, dat de kerel er uitziet, alsof hij zelfs in het graf geen rust kan vinden, wegens alle schandelijke daden, die hij op zijn geweten heeft.”

Mc Kellan maakte een afwijzend gebaar en legde den vinger op den mond, ten teeken, dat men nu zwijgen moest; want de man op het spreekgestoelte, over wiens uiterlijk de conservatieve heeren sterk uiteenloopende meeningen hadden, begon te spreken.

„Burgers van Zuid-Wales! Ik heb u verzocht naar hier te komen, omdat ik het als staatsburger mijn plicht acht, u opmerkzaam te maken op een kanker, die aan het gebeente van ons volk knaagt. Ik spreek niet alleen over Zuid-Wales, maar over het geheele Vereenigde Koninkrijk Engeland, Schotland en Ierland.”

Hij hield een oogenblik op, totdat het geluid der stemmen, die men nog steeds hooren kon, verstomd was.

Daara klonk zijn heldere, kalme stem weer over het plein tot aan het terras van het hotel, waar degenen zaten, tegen wie hij thans de pijlen van zijn redenaars-talent moest afschieten.

„Gedurende mijn optreden tijdens de verkiezingen heb ik de meest afgelegen hoeken der provincie bezocht; ik heb de steden leeren kennen en heb er mij vooral op toegelegd, toegang te vinden tot de harten der plattelandbewoners. Wat ik er gevonden heb, heeft mij, die als inwoner van Londen de toestanden niet gekend heb, diep gekrenkt.

Ik heb de afhankelijkheid van duizenden menschen geconstateerd, iets, dat ik voor onmogelijk had gehouden. Ik heb gezien, dat duizenden inwoners van deze provincie geheel afhankelijk zijn van enkele personen en dat deze enkelingen toonen, geen geweten te bezitten.

Ik ben er thans van doordrongen, dat zij de voorrechten, die de Engelsche wetten hen toestaan,

niet ten goede gebruiken, maar ze geregeld misbruiken en tot hun eigen voordeel aanwenden.

Uren ver ligt het land braak, geheele landstroken zijn onbebouwd, terwijl de kleine pachter, die van zijn heer eenige akkers land in pacht heeft, daarvoor een huur betalen moet, die zóó hoog is, dat het hem slechts met de grootste zuinigheid mogelijk is, een eenigszins menschwaardig bestaan te leiden. Ik vond in deze pachtersfamilies een ellende, die aan de fabrieksarbeiders van Londen en van de groote Engelsche industriesteden geheel onbekend is.

Overal, waar ik kwam, zag ik de drukkende vuist van de adellijke heeren; overal waar ik kwam, zag ik alleen verbittering, wanhoop en domheid.

En als reeds de pachter, die toch nog altijd over eenige, al zijn het ook zeer weinige, geldmiddelen te beschikken heeft, reeds zulk een ellendig leven moet lijden, hoeveel erger is het dan niet gesteld met den veldarbeider, wien door zijn heer niet alleen, maar tevens ook door den pachter, alle zelfstandigheid en dus ook alle levensmoed wordt ontnomen.

Afgestompt als werkezels brengen zij hun leven door; — overdag sloven zij en verrichten het gestel ondermijnenden arbeid; de nacht dompelt hen in een slaap des doods, terwijl hun heeren en verdrukkers in hun paleizen duizenden in één nacht verbrassen.

Ik heb mij de moeite getroost om met twee leden der liberale partij, van wie de een rijkstaxateur is, terwijl de andere de waarde der landerijen kent, een berekening te maken van de hoegrootheid der braakliggende landerijen in Zuid-Wales.

De uitkomsten, die wij kregen, waren enorm.

Veel meer dan de helft van het gansche land ligt braak en kan niet bebouwd worden, omdat de eigenaren hun toestemming daarvoor weigeren.

Het weinige land, dat de bezitters hebben doen ontginnen en dat meestal aan kleine pachters verhuurd is, moet hen de middelen verschaffen om hun stand te kunnen ophouden; van daar de geweldige groote belastingen, die men de kleine pachters en onbemiddelde arbeiders afperst.

Waarlijk, mijn vrienden, toen ik dat alles aanschouwd heb, heb ik er mij voor geschaamd, een Engelschman te zijn en te behooren tot een natie,

die ook maar één oogenblik dergelijke toestanden duldt.

Toen is het verlangen bij mij opgekomen om u dat alles met weinige woorden voor oogen te houden en om u an te sporen als één man op te staan en er voor te zorgen, dat er toestanden voor u komen, zooals gij verlangen kunt als vrije, Engelsche staatsburgers!

He ligt aan u, alleen aan u, om deze hervorming te bewerkstelligen. Als gij het eenparig wilt, dan is er geen macht op aarde, die in staat is, u dat te beletten. De tijd daarvoor is nu gekomen, omdat het volk zijn stem zal uitbrengen op den gene, dien het als leider wenscht.

Thans is de tijd gekomen, dat ge u verlossen kunt van het harde juk uwer verdrukkers, nu, burgers van Zuid-Wales, is de tijd gekomen, dat ge het parlement kunt dwingen u aan te hooren, uw nood te lenigen en uw levensvoorwaarden te verschaffen, waarop gij als onderdanen van het groote Engelsche rijk, aanspraak moogt maken.

Uw leven is thans niet, zooals gij verdient, want nu zijt ge de slaven van uw werkgevers.

Ik wil u moed inspreken, mannen van Engeland!

Ik herinner u thans aan den tijd Nelson; ik wil u aan den tijd herinneren, toen Nena Sahib het groote Indische rijk aan uw vaderland gaf.

Ik wil u aan Wellington herinneren, en u er aan doen denken, dat deze man in Spanje en Portugal met een handvol dapperen moedig als een held streed en dat met zijn hulp de slag bij Waterloo werd gewonnen.

Mannen van Engeland, gij hebt een geschiedenis, gij hebt een roemrijk verleden, ge zijt een volk, dat slechts door weinige volken overtroffen wordt.

Gij hebt recht om trotsch te zijn, gij hebt er recht op, vrij te zijn; om als vrije burgers van een grooten staat behandeld te worden.

Gij hebt er recht op, schouder aan schouder tegen uw verdrukkers, die u uitzuigen en u het bloed uit de aderen halen, in verzet te komen; op u rust de plicht om uw toestanden te verbeteren.

Engeland heeft door de heele wereld den naam een liberale staat te zijn; denkt daarom, als ge naar de stembus gaat, en vooral ook wanneer zij, die u jaren lang onder den duim hielden, tot u

Komen en u hun leugens verkondigen, waarmede zij u tot dusverre als het ware gevangen hielden.

Laat u niet medeslepen door hetgeen zij u heden of morgen vertellen. Gij zijt voor hen allen niets anders dan stemvee en als ze u weer geblinddoekt hebben, opdat ge niet kunt zien, waarheen hun sluipwegen leiden, dan lachen zij u in stilte uit en maken zich er vroolijk over, dat het zoo gemakkelijk ging, u te misleiden!

Daarom, mannen van Engeland, daarom burgers van Zuid-Wales, roep ik u steeds weer en steeds weer toe:

Kiest liberaal! — — —"

Met het hoofd voorover gebogen verliet de spreker de tribune.

Het groote plein bleef een oogenblik in doodsche stilte liggen.

Het was, alsof ieder op een teeken van goedkeuring wachtte, om daarna uitdrukking te geven aan zijn eigen meening.

Slechts nog eenige oogenblikken — — —

Toen hoorde men op eens een geroep, dat als een hulpkreet uit duizenden en nogmaals duizenden kelen scheen te komen.

Een geweldige beweging onder de massa; men stiet elkander aan, men jubelde en krulde, dat het als een orkaan, als een donderslag door de straten der stille stad weergalmde.

„Lang leve sir Pembroke!" schreeuwde een stem uit de menigte. En als de rollende donder stegen de hoera's op voor den redenaar, die zich intusschen stilzwijgend had teruggetrokken.

Op het terras van het hotel was beweging gekomen; de verzamelde groot-grondbezitters drongen om lord Barresford heen, spraken met hem en bezwoeren hem, om toch iets in het midden te brengen, ten einde den onwil van het volk zoo veel mogelijk te keeren.

Maar deze leider van de club der lords scheen er weinig lust toe te gevoelen om tegen de opgewonden menigte te spreken. Want juist hij, die met zijn pachters en arbeiders op geen goeden voet stond, wist maar al te goed, dat er voor hem redenen genoeg waren, om heden niet op den voorgrond te treden.

Het was immers mogelijk, dat de menigte nu uiteen zou gaan en dat de deelnemers, die nog onder den indruk waren van de woorden van sir Pembroke, naar huis zouden gaan en dan was een redevoering van conservatieve zijde zeker zonder uitwerking gebleven.

Toen besloot baron Mc Kellan eindelijk om het

redenaarsgestoelte te bestijgen, ten einde de woorden van den liberalen strijder te betwisten.

Van alle groote grondbezitters der provincie Zuid-Wales was Mc Kellan nog het meest in aanzien en dus was ook hij de meest aangewezen om in het strijdersperk te treden.

De deelnemers aan de vergadering keken verwonderd op, toen zij een nieuwen redenaar, aan wien zij niet eens gedacht hadden, naar de tribune zagen gaan.

De baron kon zich nauwelijks verstaanbaar maken, toen hij in een lange redevoering de motieven van zijn voorganger trachtte te bestrijden.

Hij sprak minstens een uur lang. Hij haalde er alles bij om de verloren sympathie voor zijn partij terug te erlangen.

Men moest bekennen, dat hij een goede redenaar was en dat hij met groote behendigheid trachtte alles omver te werpen, wat er tegen de conservatieve partij gezegd was.

Hierbij kwam nog, dat hij, zooals reeds gezegd, bij enkele zijner toehoorders min of meer bemind was.

Zoodoende gelukte het hem om de groote opgewondenheid der menigte eenigszins te kalmeeren en iets van hetgeen zijn partij verloren had, terug te winnen.

Toen hij later weer bij zijn vrienden, die hem hun gelukwenschen brachten, terugkwam, had hij blijkbaar eenig verschil van meening onder zijn toehoorders gewekt.

Daarbij kwam de omstandigheid, dat sir Pembroke, naar het scheen, het woord niet meer opnam en zich tevreden stelde met hetgeen hij bereikt had.

Maar het was intusschen niet te ontkennen, dat het liberalisme een menigte nieuwe aanhangers te Stamford had gewonnen, al was ook het resultaat niet zoo overweldigend als vele vrijzinnigen gehoopt hadden.

In dezen geest liet ook Charly Brand zich uit, toen hij onder begeleiding van zijn vriend en meester de strijdplaats verliet en hij trachtte verscheiden keeren zijn vriend er toe over te halen om te antwoorden.

Maar Raffles schudde lachend het hoofd.

„Laat maar, mijn jongen," zei hij en streek zich tevreden langs den grijzen kunstbaard. „De woorden van Mc Kellan kwamen mij goed te pas.

Ik weet wel, dat niet allen, die mij aangehoord hebben, nu ook aanhangers van het liberalisme zijn geworden. Alleen met spreken kan men dat niet bereiken, daarvoor zijn andere middelen noodig."

„Maar hoe kunnen zulke andere middelen gevonden worden?" vroeg Charly Brand en zijn stem klonk

niet zeer hoopvol. „Het zou toch jammer zijn, als al de moeite, die je je in den laatsten tijd getroost hebt, zonder succes zou blijven. Wacht je misschien op het een of ander toeval, dat je te hulp moet komen?”

Edward begon te lachen.

„Dit toeval, beste jongen, staat te lezen in het kleine boek, dat ik je toonde, toen wij uit Londen vertrokken. Ik wacht alleen nog maar op het geschikte oogenblik om er mee voor den dag te komen. Dit oogenblik is spoedig gekomen. Het geheele plan is zoo goed ontworpen als men maar denken kan. De goede menschen van Zuid Wales zijn nu getraind en het wordt tijd, dat ik mijn laatste troef uitspeel, want de verkiezingen staan voor de deur.”

„Niet alleen daarom, Edward,” zuchtte Charly Brand, „maar ook omdat ik bepaald geloof, dat ik nog krankzinnig word als ik nog weken lang in deze, door politiek bezwangerde atmosfeer moet blijven.

Ik wil graag bekennen, dat ik met iederen dag, dien ik buiten Londen moet doorbrengen, de waarde van een groote stad beter leer waardeeren.

En als je waarlijk mijn vriend bent, Edward, maak er dan zoo spoedig mogelijk een einde aan.”

Lord Lister begon te lachen en stapte met zijn vriend in het rijtuig.

„Ik meen integendeel, Charly, dat het voor je gezondheid zeer goed is, dat jij je een paar weken in de frissche buitenlucht van Zuid-Wales en van de omliggende provincies ophoudt.

Het is buitendien een groot voorrecht, als een jong-mensch als jij bent, een goede gelegenheid vindt, om deel te kunnen nemen aan een warmen verkiezingsstrijd. Ik had er in mijn jeugd wat voor over gehad indien ik zulk een gelegenheid gevonden had!”

Charly Brand begon te lachen.

„In je jeugd, Edward? Je spreekt, alsof je al een grijsaard waart!”

Waarop Raffles antwoordde:

„Ik maak je er opmerkzaam op, Charly, dat jij je aan de zijde bevindt van een man met grijzen baard en met de sporen van den ouderdom op het gelaat.”

Toen verlieten de beide heeren Stamford in zulk een aangename stemming, alsof er op de geheele wereld geen verkiezingsstrijd en geen liberale partij bestond.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Een droevige vergadering.

In de eerstvolgende dagen ontwikkelde de conservatieve partij van Zuid-Wales een groote kracht.

Zij stuurde een massa verkiezingsagenten door het land, die geregeld vergaderingen belegden en er de kiezers opmerkzaam op maakten, dat juist de unionistische partij de eenige in het land was, wie het welzijn van het vaderland na aan het hart lag en dat zij haar plannen niet alleen onder woorden, maar ook onder daden trachtte te brengen.

Het welzijn van het land! —

De bescherming tegen den inval der Duitschers! —

Als er belastingen aan het volk werden opgelegd, dan geschiedde dit om de middelen bijeen te brengen, waarmede men den dreigenden inval der Germanen aan de overzijde van het kanaal, met goed gevolg zou kunnen bestrijden.

Als de liberale partij het afkeurde, dat er groote landerijen braak lagen, die bij een goede behandeling en in stukken verdeeld, aan duizenden menschen een bestaan, onderdak en voedsel konden verschaffen, dan was dat in theorie een goed standpunt.

Maar in de praktijk konden deze plannen niet ten uitvoer gebracht worden.

De Engelschen wetten, die zelfs de adellijke heeren niet veranderen konden, waren de oorzaak daarvan!

Juist de groote grondbezitters, die duizenden menschen in het werk hadden, waren de eenigen, die er over konden oordeelen, wat er gevorderd werd om den arbeiders een beter bestaan te verschaffen.

En zoo ging de conservatieve partij steeds door. Het was een middel, waardoor de conservatieven hun verloren positie onder de kiezers trachtten terug te krijgen. Het kwam er alleen op aan, welke van de beide partijen — de liberale of de conservatieve — het het best kon volhouden, om de volksmassa's tot zich te trekken.

Het duurde lang, vóórdát men kon merken, welke van de beide strijdende partijen het winnen zou. De partij van den adel had zonder twijfel veel van haar

aanhang verloren. Maar ook waren de uitkomsten voor de liberalen nog steeds niet zoo, dat zij enig overwicht konden behalen.

Zoo bereidde men zich in deze provincie reeds voor op een herstemming en hoopte in de veertien dagen, die er nog vóór dien tijd verliepen, eenig voordeel te behalen.

Raffles was in den tijd, die op zijn vergadering in Stamford volgde, nog verscheidene malen in Londen geweest en had van daar de beide heeren weer meegebracht, die men reeds eenigen tijd geleden in zijn gezelschap gezien had en over wier afkomst de verschillende geruchten in omloop waren.

Ook nu zag men, evenals destijds de drie heeren met hun jongen begeleider, dien sir Harry Pembroke steeds aan zijn zijde had, overal verschijnen en ook nu weer wist men niet, wat dit te beteekenen had.

Maar dezen keer zou de nieuwsgierigheid der bevolking niet op een lange proef worden gesteld.

Want plotseling verschenen op denzelfden dag in de morgenedities van al de liberale bladen van Zuid-Wales artikelen, die onderteekend waren door sir Harry Pembroke en waarbij er op gewezen werd, dat de braakliggende bodem, alleen in de provincie Zuid-Wales, ongeveer 6000 hectare bedroeg, waardoor aan het Engelsche volk — alleen uit deze provincie, de belasting van ongeveer 120 millioen pond sterling onttrokken werd.

Honderd twintig millioen pond sterling! — —

En evenals in deze provincie waren naar evenredigheid ook in de andere provinciën van het Engelsche rijk, de toestanden dezelfde, zelfs nog verwarder en ondragelijker.

Thans wist men ook, wie de beide heeren waren, die men zoo dikwijls onder begeleiding van sir Harry Pembroke gezien had, het waren rijkstaxateurs, die de liberale leider uit Londen had meegebracht om deze berekeningen nauwkeurig op te maken.

Honderd-twintig millioen pond sterling! — —

Dat was een openbaring, die de lezers eerst zóó

fabelachtig voorkwam, dat men er over het algemeen geen geloof aan hechte.

Men vermoedde, dat er in de berekening een fout geslopen was. Men hield het voor onmogelijk, dat de weinige groote grondbezitters ieder jaar aan het land zulk een bedrag konden onttrekken; men hield het voor onmogelijk, dat deze lieden, wier sprekers nog iederen dag door het land trokken, in staat konden zijn, zóó iets te doen.

Men vroeg zich af, of men wel goed gelezen en verstaan had.

In alle lokalen, in alle dorpen en steden, kwamen de inwoners bijeen om over de openbaringen van sir Pembroke te spreken.

Er verhiëven zich stemmen voor en tegen hem; alle politieke hartstochten kwamen in beweging. De liberale bladen vuurden de opgewondenheid nog aan met nieuwe openbaringen. De liberale pers gebruikte de taktiek, om niet alleen met theoretische bewijzen, maar met nuchtere cijfers voor den dag te komen.

Deze cijfers slingerden zij hun politieke tegenstanders naar het hoofd; binnen weinige dagen moest zelfs de ergste twijfelaar bekennen, dat sir Harry Pembroke geen fantaisie verkondigde, maar dat zijn berekeningen, die iedereen in alle couranten kon lezen, op waarheid gebaseerd waren.

Honderd-twintig millioen pond sterling! — — —

Dat was de alpha en de omega geworden. Deze cijfers stonden zoo vast als muren.

Met deze onthullingen ging men de herstemmingen tegemoet.

Nu behoefde men niets meer te ontzien; het ging thans op leven of dood.

Thans stonden in de provincie Zuid-Wales geen twee politieke partijen meer tegenover elkaar, maar het was nu een strijd geworden tusschen de arbeiders en den adel; een strijd tusschen het ware recht tegenover de opgesmukte en zich van allerlei leugens bedienende misdadigheid.

De maat was te vol geworden, ze begon over te loopen!

Op White Castle, het slot van lord Barresford, ging het druk toe.

Equipages en auto's hielden stil voor de breede marmen trap, die naar de ontvangzaal voerde; de gasten, de rijke grondbezitters der provincie Zuid-Wales, waren van alle kanten opgekomen om te beraadslagen,

hoe men zich het beste verdedigen kon tegen de openbaar gemaakte berekeningen van Pembroke.

Het duurde minstens twee uur, vóórdat alle genoodigden in de groote zaal bijeenwaren.

Een vijftigtal mannen, waaronder zoowel de kleine landbezitters, als lord Barresford, wien alleen een derde gedeelte der provincie toebehoorde, waren hier bijeen.

Allen, die tegen de liberale partij te velde wilden trekken, waren hier vergaderd.

Het was een soortgelijke vergadering als er voor eenige weken had plaats gehad in de club der lords in Piccadilly street te Londen; slechts met *dit* onderscheid dat het aantal der aanwezigen thans driemaal zoo groot was en dat de vroegere pronkzucht in dien tusschentijd verdwenen was, omdat het niet nu, zoo als destijds voor een diner was, dat men was aangekomen, het ging nu om het bestaan der conservatieve partij in Zuid-Engeland.

Toen de heeren, die door lord Barresford genoodigd waren, allen bijeen waren, stond hij op en opende de discussies met de woorden:

„Geachte aanwezigen;

Ik behoef zeker niet veel woorden te bezigen. U weet allen, waarom het gaat, want ge hebt gedurende deze heete dagen getrouw op uw post gestaan en met mij getracht om het hoofd te bieden aan het onheil.

Wij zijn allen mannen die hetzelfde doel voor oogen hebben. Laat ons daarom niet voor het dreigende gevaar terugdeinzen en doen, alsof wij niets zagen van hetgeen er om ons heen voorvalt.

Ik geloof geheel in uw zin te spreken, als ik zeg: De duivel moge sir Harry Pembroke halen!

Niet allen zoo als ge hier zijt, zijn leden van de club der lords en daarom kent gij ook niet allen ons uitmuntend medelid.

(Hij keek lord Chrewsting aan, die begon te glimlachen.)

De lord lacht, omdat hij weet wien ik op het oog heb. Ik bedoel namelijk lord Dunbarry, van wien ik sedert vier weken niets meer genoemd heb. Het schijnt, dat hij zich op een plezierreis bevindt.

Dat doet mij hartelijk leed en het zou u allen niet minder leed doen als u dezen man kent. Lord Dunbarry moest in deze moeilijke tijden hier zijn, dan zou onze zaak er zeker niet zoo slecht voorstaan. Lord Dunbarry, de man met zijn

prachtig redenaarstalent, ik herhaal, dat het mij spijt, dat hij niet aanwezig is. Dat zou de man zijn, die ons weer uit het moeras kon helpen.

Ik ken lord Dunbarry alleen van onze club-avonden. Ik weet niets van zijn privé leven en zijn politieke beginselen; — maar ik geloof, dat, als deze man onze aanvoerder was, wij ons niet bezorgd behoeften te maken omtrent de overwinning in Zuid-Wales; dat wij dan geen slapelooze nachten behoeften door te brengen!"

„Zwijg toch van uw slapelooze nachten, Barresford," schreeuwde Chrewsting, „en tracht ons het doel uwer lange rede duidelijk te maken. Bij het begin hebt u ons immers beloofd, niet veel woorden te zullen gebruiken.

Maar ik geloof dat ge u zelf graag moogt hooren."

Barresford keek den spreker met woedenden blik aan. Deze beide heeren stonden reeds sedert jaren vijandig tegenover elkaar.

Maar de tegenwoordige tijdsomstandigheden waren er niet naar om de persoonlijke verdeeldheden tot uitbarsting te laten komen. De spreker ging dus voort:

„Zonder te willen letten op de woorden van sir Chrewsting zeg ik u dat een kundig man in dezen tijd veel waard is! En deze man, mijne heeren, zou juist lord Dunbarry geweest zijn."

„Bij de liberalen is het sir Harry Pembroke!" riep een der aanwezigen er tusschen in, zonder te vermoeden, dat hij zijn partijgenooten daarmee een riem onder het hart stak.

Lord Barresford boog en ging voort:

„Uw woorden, geachte vriend, geven mij aanleiding tot wat ik juist zeggen wilde. Ik bedoelde hier te wijzen op het scherm met de 120 millioen pond sterling, die de zoo juist genoemde ons voorgerekend heeft en waardoor hij ons den haat van het geheele land heeft op den hals gehaald."

„Alles zwendel!" riep sir Wilston er tusschen in. Dit was een rijk geworden slager, die eerst eenige maanden geleden in de provincie Zuid-Wales landerijen gekocht had en die zich er sinds dien tijd op toelegde om den grooten heer te spelen.

Op het gezicht van den heer van White Castle kwam een ironische trek.

„Van uw standpunt hebt u volkomen gelijk, sir Wilston," gaf hij spottend ten antwoord, zoodat al de aanwezigen begonnen te lachen. Want men gunde dezen parvenu, die van niets tot iets gekomen was,

en die nauwelijks lezen of schrijven kon, gaarne een kaakslag.

„Wij kunnen," ging lord Barresford voort, „niet alles, wat gezegd is, ontkennen en voor leugen verklaren.

Wij kunnen dit niet, omdat onze kiezers het toch niet gelooven zouden. En dan, mijne heeren, zijn de beschuldigingen, die sir Pembroke ons naar het hoofd slingert, toch te diep ingrijpend, dan dat wij ze met een paar woorden van ons afwenden kunnen.

De man heeft ons den handschoen toegeworpen en nu blijft er voor ons zeker niets anders over, dan eveneens het zwaard te trekken. Zoo niet, dan hebben wij voor goed ons aanzien verloren en dan zou er in het Lagerhuis geen conservatieve partij van Zuid-Wales meer zijn.

Wanneer ik het oog sla op het resultaat van den verkiezingsstrijd, dan vind ik dit zeer ongunstig. Laat ons toch eerlijk zijn, mijneheeren! Als het zoo voortgaat als in de laatste weken, dan moeten wij het onderspit delven.

Men kan de beste uitkomsten van een strijd verwachten wanneer men aanvallend optreedt. Maar wij hebben thans niet eens de gelegenheid om in dien zin te kunnen optreden. Wij komen onder den voet, als wij in het laatste uur niet nog een uitweg vinden.

Ik heb er zelf te vergeefs over nagedacht. Ik weet geen uitkomst meer, maar mijn hoop is op u gevestigd en daarom riep ik u bijeen.

Helpt mijneheeren! De tijd dringt! Wij bevinden ons in een wanhopigen toestand."

Toen hij weer op zijn stoel ging zitten, verhief zich een verward geluid van stemmen. De meesten der aanwezigen wisten geen raad, op welke wijze er nog redding kon komen.

Men schreeuwde en brulde dooreen, om de hulpeloosheid te verbergen.

Mr. Wilston, die zich zijn vroeger beroep herinnerde, stelde voor om geweld te gebruiken. Dit gaf natuurlijk slechts aanleiding tot vroolijkheid.

De eenige, die geen deel genomen had aan de gesprekken was baron Mc Kellan.

Hij zat eenigszins achteraan in het vertrek, onder het portret van een der voorouders van lord Barresford en scheen in diepe gedachten verzonken. Men mocht vermoeden, dat zijn gedachten op een andere plaats waren. Hij hield zich, naar het scheen, met alle

mogelijke andere dingen bezig, alleen niet met de politieke zorgen.

En juist toen er eenige stilte gekomen was, stond hij op en zei:

„Geachte aanwezigen!

Wij kunnen slechts één weg inslaan om aan de dreigende nederlaag te ontkomen. Ik wil het wel bekennen, dat deze weg niet zeer nobel is.

Een spreekwoord zegt, dat oorlog oorlog is! Om kort te gaan, mijn raad is de navolgende:

Wij moeten een tegentaxateur aanstellen en deze moet de waarde van onze braakliggende landerijen op 1/10 deel der waarde schatten, die lord Pembroke heeft opgegeven.

Wij moeten natuurlijk ook een rijksschatteur nemen, want aan de opgave van een privé-schatteur zou thans niemand meer gelooven.

Kortom mijneheeren, wij moeten binnen den kortst mogelijken tijd een berekening laten maken, waarmede wij de liberalen den mond kunnen snoeren.”

De toehoorders keken een oogenblik als verbluft. Ieder scheen over het voorstel van baron Mc Kellan na te denken.

Eindelijk stond mr. Wilston op en verklaarde zich met scherpe woorden tegen dit voorstel, omdat de conservatieven de weinige sympathie, die zij nog bezaten, door dergelijke onware opgaven in een kwaad daglicht zouden plaatsen!

Hiermede waren de discussies geopend, waarin men over sir Pembroke uitdrukkingen bezigde, die alles behalve vleidend waren.

Lord Barresford, die weer op den voorzittersstoel had plaats genomen, nam daaraan geen deel.

Van het begin af aan was het hem duidelijk geweest, dat de weg, dien Mc Kellan had aangewezen, de eenige goede was en dat ook alle aanwezigen bij het slot der vergadering daarin zouden toestemmen.

En zoo gebeurde het ook.

Bij het sluiten der vergadering hadden de aanwezigen een commissie van drie heeren benoemd, die zich reeds den volgenden dag naar Londen zouden begeven, om een rijkstaxateur, dien zij natuurlijk aankooppen moesten, te gaan halen, opdat deze de gewenschte berekening moest maken, ter geruststelling van het volk.

Er bleven immers slechts weinige dagen meer over om hun zaak ten uitvoer te kunnen brengen.

Toen Mc Kellan in zijn auto stapte om weer naar zijn slot Rowhill te gaan, schudde lord Barresford hem verscheiden keeren de hand en zei:

„Uw middel, baron, is uitmuntend. Als dat onze partij den doorslag geeft, dan hebt u veel kans om in de annalen van de conservatieve partij van Engeland eene eereplaats te krijgen als redder van het vaderland.”

Mc Kellan maakte een afwijzende beweging met zijn hand en zei:

„Dien roem laat ik gaarne aan u over, lord Barresford.”

De beide mannen namen afscheid. Zij waren er stellig van overtuigd, dat zij met dit eerlooze middel hun oude politieke meerderheid terugwinnen zouden.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Raffles slaat toe.

In het studeervertrek van den lord mayor van Londen bevonden zich ongeveer veertien dagen na de in het vorige hoofdstuk bedoelde vergadering, eenige heeren, waaronder men den bankier Lastown, den leider der liberale partij en sir Harry Pembrocke opmerkte.

Deze heeren zaten om een tafel vergaderd en schenen een ernstig gesprek te voeren. Want de lord mayor legde een bundel akten, waarin hij de laatste tien minuten ijverig gelezen had, neer; legde een stuk papier, waarop hij iets genoteerd had, ter zijde en zei, terwijl hij zich tot sir Lastown wendde:

„Mijne heeren, ik heb op grond van de berichten, die voor eenigen tijd in de couranten van Zuid-Wales voorkwamen, studie gemaakt van de braak liggende landerijen.

Ik heb de meest nauwkeurige informaties ingewonnen en ik moet bekennen, sir Pembrocke, dat ik zelden een zoo duidelijke en juiste berekening gezien heb.

Gij moogt aanspraak maken op het voorrecht dat u de Engelsche belasting-autoriteiten op een misstand hebt opmerkzaam gemaakt, waarvan de beteekenis niet hoog genoeg gewaardeerd kan worden.

Reeds omstreeks een jaar geleden heb ik de daarbij betrokken personen er attent op gemaakt, dat het ontduiken van dit soort belastingen streng gestraft zal worden.

Maar, mijne heeren, gij weet allen, dat men wel bevelen geven kan, maar dat ze niet altijd worden opgevolgd.

Buitendien kunnen wij ons na de onthullingen van sir Pembrocke niet verhelen, dat er een leemte in de wet bestaat, waardoor ieder, die maar een beetje geslepen is, de wet gemakkelijk ontduiken kan.

Voor mij en mijn ambtenaren zal het de eerste plicht zijn, de wet te verbeteren. Voorloopig kan dit echter nog niet gebeuren.

Ik raad u dus aan, om in dezen zoo kalm en verstandig mogelijk op te treden.”

De aanwezige heeren maakten een buiging.

Daarna nam sir Lastown het woord en zei:

„Uw lordschap, wij hebben over deze zaak reeds dikwijls onderling beraadslaagd.

Ofschoon wij op uw hulp en steun niet dadelijk mochten rekenen, gevoelen wij ons toch dankbaar gestemd, dat uw lordschap zoo goed was ons te ontvangen en aan te hooren.

Uw lordschap weet wel, dat ons geacht medelid sir Harry Pembrocke, kort na de door hem openbaar gemaakte taxaties, met het oog op de 120 millioen pond sterling, onlangs te Stamford een vergadering heeft belegd, waarin hij alles nog eens duidelijk uiteenzette.

Ik hoop, dat uw lordschap genoeg zijt ingelicht omtrent deze vergadering, die aan de liberalen zooveel nieuwe aanhangers bezorgd heeft, om u een nader tafreel over deze meeting te kunnen besparen.

De provincie Zuid-Wales is reeds door onze partij gewonnen. Maar wij zijn volstrekt niet van plan om ons daarmede tevreden te stellen, maar hopen gelegenheid te vinden om de meerderheid ook elders te behalen.”

Hij zweeg een oogenblik en keek de heeren met vorschenden blik aan; eenige oogenblikken daarna vervolgde hij:

„Sir Pembrocke heeft ons, met het oog daarop, reeds voorstellen gedaan, die ik u met weinige woorden hoop te mogen mededeelen.

Wij hebben vernomen, dat de conservatieve partij in onze provincie ook een taxateur benoemd heeft en er is zeker geen twijfel aan, dat de taxatie van dien heer veel lager zal zijn dan die van ons.

Wij zijn gaarne bereid, om het ongebouwde land te koop voor den prijs, dien de taxateur van onze

tegenpartij opgeeft en willen de koopsom dadelijk contant betalen."

De lord-mayor stond verrast op en streek met zijne hand langs zijn grijs haar.

„Uw voorstel, sir Lastown, verrast mij; te meer, omdat ik betwijfel, dat u er reden voor hebt om deze woeste gronden in eigendom te verkrijgen.

Of denkt u misschien, dat de groote grondbezitters in Zuid-Wales hun eigendom willen verkoopen en aan de liberale partij overdragen?"

De bankier schudde het hoofd.

„Ik ken mijn wereld te goed om zoo iets te durven hopen. Wij steunen altijd nog op de wet van Cromwell anno 1546, waarbij bepaald wordt, dat woeste gronden van rijkswege voor de getaxeerde huurwaarde aan de liefhebbers verkocht en door hen ontgonnen moeten worden.

Ik leg den klemtoon vooral op het woord *moeten*, uw lordschap. Want deze wet, die heden nog in werking is, kan door niemand ontdoken worden."

Op het gelaat van den lord-mayor kon men een uitdrukking van groote verrassing bespeuren. Hij fronste de wenkbrauwen en men zag duidelijk, dat hij zenuwachtig was geworden.

Hij dacht een poos na. Daarna stond hij plotseling op en liep het vertrek op en neer.

„De wet van Cromwell! — Drommels, sir Lastown! — Daar had ik niet meer aan gedacht. Wij hebben in onze wetboeken nog steeds veel bepalingen, die bij de moderne tijdsomstandigheden niet meer passen; ze zijn echter nog niet ingetrokken. En daarom is de wet van Cromwell nog in volle kracht.

Het doet mij leed, dat u die wet als het ware weer uit den doode te voorschijn roept en daarmee handelen wilt in het belang van uw partij!"

„Niet *ik* was het, uw lordschap, die deze wet weer te voorschijn haalde, naar onze nieuwe partijgenoot, sir Pembroke, wien wij trouwens reeds zoo veel te danken hebben".

De lord-mayor was weer gaan zitten en wierp een welwillenden blik op Raffles. Onder het open- en dichtslaan van een akte, die voor hem lag, zei hij:

„Het komt mij voor, mijne heeren, dat u in sir Pembroke een krachtigen medehelper hebt, waarmee men u waarlijk wel geluk mag wenschen.

U weet zeker reeds, dat een Commissie uit de conservatieve partij, tegen hedenmiddag audientie bij mij heeft gevraagd, om mij de berekeningen van hun taxateur mede te deelen?

Ik ben bereid om u gedurende dat bezoek het hier aangrenzende vertrek af te staan. Daar zult u de gelegenheid vinden om hetgeen er tusschen deze heeren en mij verhandeld wordt, woord voor woord te hooren!"

Hij keek naar de klok.

„Het is nog drie minuten vóór twaalf; dat is net uur, waarop de heeren hier willen komen. Als u er dus waarde aan hecht om de taxatie van de conservatieve partij dadelijk te hooren, dan verzoek ik u naar het aangrenzende vertrek te gaan.

Mocht u na deze conferentie wenschen, dadelijk een ingrijpenden maatregel te nemen, dan verklaar ik reeds nu uitdrukkelijk, dat daartegen van mijn kant geen bedenkingen bestaan."

De heeren stonden op en begaven zich naar het aangrenzende vertrek, waar zij plaats namen.

De lord-mayor had hen tot aan de deur begeleid en zeide nog:

„Ik moet bekennen, mijne heeren, dat ik zelf nieuwsgierig ben naar hetgeen het eerstvolgende half uur ons zal brengen".

Daarna verlieten zij het vertrek en sloten de deur achter zich dicht.

Nauwelijks zat hij weer voor zijn schrijfbureau, of een zijner bedienden trad binnen en overhandigde hem eenige visitekaartjes, waaronder ook die van lord Barresford en baron Mc Kellan.

Een glimlach vertoonde zich op het gelaat van den lord-mayor, toen hij antwoordde, dat de heeren moesten binnenkomen.

Eenige oogenblikken later stonden de bezoekers voor hem en maakten een buiging voor een der eerste ambtenaren van Engeland.

Deze verzocht hun plaats te nemen en vroeg, wat de heeren wenschten.

Lord Barresford trad als woordvoerder op. Hij haalde een groot stuk papier uit den zak en zei:

„Uw lordschap is zeker bekend met de openbaringen, die sir Pembroke gedaan heeft omtrent de belastingen.

Het is zeker onnoodig te beweren, dat alles onwaarheid bevat; de onzin, dien deze Londensche koopman verkondigd heeft, spreekt duidelijk voor zich zelf.

Het is overigens ook zeer de vraag of aan de eer der conservatieve partij daardoor niet is te kort gedaan.

Wij hebben zelfs lang gearzeld, of wij ons de moeite zouden getroosten, de openbaringen van sir Pembroke in het publiek tegen te spreken.

Maar we zijn eindelijk toch tot het besluit gekomen ons tegen hem te verweren."

De spreker hield een oogenblik op en zei toen:

„Wij kunnen ons op de zuivere waarheid beroepen en voelen er geen behoefte aan om de zaken verkeerd voor te stellen.

Bij deze woorden was de lord-mayor weer opgestaan en liep peinzend het vertrek op en neer.

Barresford keek hem onderzoekend aan en ging voort:

„Uw lordschap, ook wij hebben de waarde van onze braak liggende gronden door een rijkstaxateur laten waardeeren en naar diens berekening komt men tot een heel ander resultaat dan waartoe de liberale partij gekomen is.

De werkelijke waarde is niet 120 miljoen pond sterling, maar — slechts 12 miljoen pond.

Twaalf miljoen pond sterling, uw lordschap! Dat is precies het tiende gedeelte van hetgeen sir Pembroke berekend heeft.

Ik hoop, dat uw lordschap het met mij eens zal zijn, dat deze taxatie het beste en meest afdoende antwoord is, dat wij onze politieke tegenpartij kunnen geven”.

De lord-mayor bleef midden in het vertrek staan.

Met een lachend gezicht antwoordde hij langzaam:

„Waarlijk, mijne heeren, ik moet bekennen, dat uw opgave omtrent de waarde der braakliggende landerijen in Zuid-Wales mij ten hoogste verbaast en ik kan niet begrijpen, hoe de verschillende taxateurs tot zulke afwijkende berekeningen gekomen zijn.”

Baron Mc Kellan gaf hierop ten antwoord:

„Ook wij begrijpen niet, hoe die taxaties zooveel uiteenlopen konden.

Ik moet bekennen, dat wij er geen werk van gemaakt hebben, dit raadsel op te lossen.

Maar sir Pembroke schijnt ons op financieel gebied aanmerkelijk te overschatten en dit zou ons in ieder ander geval zeer aangenaam kunnen zijn, maar in deze verkiezingsperiode zeer zeker niet.”

„Dit is de oorzaak”, beweerde lord Barresford, „dat wij ons genoodzaakt gevoelden, de bewering der liberalen te ontzenuwen!”

Er ontstond een oogenblik stilte.

De lord mayor had weer plaats genomen en keek peinzend vóór zich.

De aanwezige commissieleden keken hem aan en wachtten op antwoord; want het was toch wel te den-

ken, dat de hoogst geplaatste ambtenaar van Londen de zaak niet onbeantwoord zou laten.

De lord-mayor wierp een onderzoekenden blik op de voor hem zittende commissieleden. Als hij uit hoofde van zijn ambt niet verplicht geweest was, de etiquette te bewaren, dan zou hij deze edellieden zeker in hun gezicht hebben uitgelachen.

Want hun taxatie van twaalf miljoen pond sterling was immers belachelijk, en als men er goed over nadenkt, behoorde er een groote onbeschaamdheid toe, om hem — den lord-mayor — zulk een leugen te verkondigen.

Voor hoe onnoozel moesten deze lieden hem wel aanzien?

Hij werd gramstorig. Maar dadelijk werd hij weer kalm en vroeg:

„U hebt gezegd twaalf miljoen pond sterling, mijneheeren? Zoudt u bereid zijn om dit onder eede te bevestigen?”

„Jawel, uw lordschap,” verklaarde lord Barresford; „we zijn te allen tijde bereid, dat te bezweren.”

De lord mayor keek de voor hem zittenden ernstig aan.

Daarna fronste hij de wenkbrouwen en keek in de voor hem liggende akten.

„Mijn vraag was natuurlijk slechts oppervlakkig, ik geloof zelfs niet, dat het noodig is, dat u zweren moet. Niettemin stel ik er belang in, u eens een vraag te doen, vooral omdat u toch niet in de gelegenheid zult komen, een liefhebber voor uw landerijen te vinden.”

Mc Kellan zette een ernstig gezicht en zei:

„Ja, uw lordschap, dat zal moeilijk gaan; maar indien zich een liefhebber opdeed, dan zouden wij gaarne bereid zijn om hem de gronden te verkoopen.

Maar wij hebben reeds lang de hoop opgegeven, dat daarvoor ooit iemand te vinden zal zijn.”

De lord mayor begon te lachen.

„Ik geloof, mijne heeren,” zei hij, „dat u de zaak te duister inziet. Voor zoo geheel onmogelijk als u, houd ik dat nog niet. Er zal misschien nog wel eens een liefhebber opdagen.”

Hij maakte een beweging met de hand, waarmee hij wilde aanduiden, dat de tijd gekomen was om een einde aan het gesprek te maken.

De heeren stonden op om te vertrekken.

Terwijl de lord mayor eveneens opstond en zei:

„Zoudt u niet zoo vriendelijk willen zijn, nog een oogenblik te wachten, mijne heeren.” Bij deze woor-

den ging hij naar de deur, die naar het aangrenzend vertrek leidde.

De heeren bogen.

„Wij zijn steeds tot uw dienst,” zei een hunner, die inwendig verheugd was, dat het gesprek zoo gelukkig was geëindigd.

De lord mayor keek de heeren nogmaals lachend aan.

Daarop opende hij de deur naar de aangrenzende kamer en zei tot de zich daarin bevindende leden der liberale partij:

„Mag ik u verzoeken, binnen te komen?”

Sir Pembroke en bankier Lastown kwamen met andere heeren binnen. —

Een oogenblik keken de vertegenwoordigers der beide partijen elkaar verwonderd aan.

Lastown en Raffles bogen, maar de adellijke heeren sloegen daar geen acht op.

Zij wisten niet, wat zij denken moesten, toen zij de vijf heeren tegenover zich zagen.

De lord mayor maakte aan deze moeilijke positie een einde; hij wendde zich tot den bankier en vroeg:

„Sir Lastown, hebt u gehoord, wat ik met deze heeren zoo even besproken heb?”

De bankier gaf een toestemmend antwoord en Raffles voegde met een spottend lachje daar aan toe:

„De deur tusschen u en ons was zeer dun, mijne heeren! — wij weten nu precies, welke zorgen het braakliggende land u veroorzaakt en dat u wenscht, dat er iemand gevonden wordt, die u van dien ballast afhelpt.”

Hij zweeg een oogenblik en keek met een vroolijk gezicht naar een van de tegenover hem staande pairs.

Daarna ging hij voort:

„Ik geloof, mijne heeren, dat u mij in den loop der laatste weken hebt leeren kennen voor iemand, voor wien men de schouders niet behoeft op te halen!

De liberale partij heeft trouwens wel meer flinke mannen. Ik wijs u slechts op den naast mij staanden bankier Lastown, die u zonder twijfel wel bekend zal zijn.

Men beweert van de liberale partij, dat zij de welvaart van het volk in alle opzichten bevorderen wil.

Onze beleefdheid, mijne heeren, is bovendien zoo groot, dat wij die zelfs onzen politieken tegenstanders bewijzen willen. Wij zijn daarom overeengekomen om uw braakliggende gronden, die u zooveel slapelooze nachten bezorgen, aan te koopen.

Wij willen u met dien aankoop niet benadeelen; wij

willen het land niet om niet hebben, maar verklaren ons bereid, de getaxeerde waarde te betalen; de waarde, die uw taxateur berekend heeft.

Wij geven u deze som vooral met het oog op uw financieele belangen.

Ik begrijp, mijne heeren, dat u dat van niemand verwacht hadt; trouwens zoo iets kunnen alleen de liberalen doen.”

Toen Raffles zweeg, heerschte een doodsche stilte in het vertrek.

De lord mayor was naar het venster gegaan en keek naar het straatruoer. Hij wachtte met belangstelling, want hij wist, dat de gedachtengang in de hersenen van deze jonkers veel langzamer werkte, dan in die van gewone menschen.

Buitendien twijfelde hij er aan of zij de spotternij, die in de woorden van hun politieke tegenstanders opgesloten lag, wel begrepen hadden.

De edellieden keken elkaar verwonderd aan. Daarna keken zij naar Raffles, alsof zij hem als krankzinnig beschouwden.

Eindelijk nam lord Barresford weer het woord en zei:

„Dat kunnen wij niet, sir! Als wij dit deden, zou men ons voor de grootste dwazen der wereld aanzien!”

„Dat zou nog te bezien staan,” antwoordde Raffles; „daarover kan ik niet oordeelen. In ieder geval verzoek ik u om mijn voorstel niet als een scherts op te vatten, maar als het resultaat van de besprekingen met de leiders der Engelsche liberale partij.”

„Zoudt u zoo vriendelijk willen zijn, mr. Pembroke, om mij mede te deelen voor welk doel u onze landerijen gebruiken wilt?” vroeg lord Barresford.

Bankier Lastown legde den vinger op den mond, om Raffles te beduiden dat hij zwijgen moest.

Maar deze schudde lachend het hoofd.

„Ook daaromtrent kan ik u inlichten,” antwoordde hij kalm.

„Wij zijn van plan, de zesduizend braakliggende hectaren in kleine stukken te verdeelen, die ieder voldoende zullen zijn om een gezin de middelen voor zijn bestaan te verschaffen.

Wij zijn van plan, deze stukken voor lage prijzen aan kleine pachters te verhuren en hopen dat wij juist onder uw werkvolk de meeste „klanten” zullen vinden.”

Maar thans begreep Barresford den diepen spot, die in deze woorden lag opgesloten. Hij maakte een beweging, alsof hij naar Raffles toe wilde gaan, om

hem te mishandelen, maar de strenge etiquette deed hem van dit voornemen afzien — de oogen van Raffles waren voortdurend op hem gevestigd.

Hij stelde er zich dan ook mede tevreden om luidkeels te lachen en zijn partijgenooten te verklaren, dat hij waarlijk niet gedacht had, dat onder de liberale partij onmondige kinderen waren te vinden.

De lord mayor ging thans naar Barresford en zei op scherpen toon:

„Ik verzoek u, lord, om kalm te blijven. U bent hier niet in uw eigen huis, maar in het mijne en ik kan het niet dulden, dat hier beleedigende woorden worden gesproken.”

De aangesprokene kreeg een blos van schaamte op zijn wangen, maar voordat hij nog kon antwoorden, had de lord mayor zich tot Raffles gewend en zei op vriendelijken toon:

„Mag ik u verzoeken, sir Pembroke, om de zaken zoo spoedig mogelijk tot een einde te brengen?”

Raffles maakte een buiging en trok uit zijn borstzak het boekje, waarin hij al de bijzonderheden van zijn politiek optreden genoteerd had.

„Zeer gaarne, uw lordschap, wij zijn trouwens bijna klaar.”

Daarna keek hij den leider der conservatieve partij weer aan.

„Ik weet niet, lord Barresford, of u de wet van Cromwell kent?”

En toen deze ontkennend antwoordde, ging hij voort:

„Die wet is in het jaar 1546 gemaakt en nu nog geldig. Zij gelast, dat braakliggende landerijen voor de taxatie der belastingen, aan iederen liefhebber van rijkswegen moeten verkocht worden, als deze liefhebber het voornemen heeft om ze te ontginnen.”

Hij hield een oogenblik op en ging toen voort:

„U hebt beweert dat de schatting der belasting van het onbebouwde land in de provincie Zuid-Wales twaalf millioen pond sterling bedraagt. U hebt u bereid verklaard om te bezweren, dat deze schatting zeer juist is.

Daar u dit beweerd hebt in tegenwoordigheid van den lord mayor, is het een verklaring, die in rechten geldig is.

En nu verklaar ik, in naam der liberale partij, dat ik, Harry Pembroke, liefhebber ben van het braakliggende land. Ik heb het noodig om het te bebouwen.

Op grond van de wet van Cromwell bent u, lord Barresford, evenals alle overige eigenaren van braak

liggend land, volgens de wet genoodzaakt, mij deze landerijen te verkoopen.

Ik ben bereid daarvoor de door u zelve vastgestelde waarde van twaalf millioen pond sterling te betalen.”

Er volgde een lange pauze.

Lord Barresford keek baron Mc Kellan aan; deze staarde weer naar de andere heeren.

Zij waren allen bleek geworden. Wat zij daar zoo even gehoord hadden, joeg hen den grootsten angst op het lijf. Zij meenden, dat wat zij gehoord hadden, een droom was geweest.

Raffles had zich tot den lord mayor gewend, en zei:

„Mylord! Ik, als liefhebber van de zes duizend hectaren land in Zuid-Wales, accepteer voor twaalf millioen pond sterling de woeste gronden; binnen viertwintig uur zal ik de koopsom uitbetalen.

Ik heb het plan om reeds binnen den tijd van vier weken met de ontginning een aanvang te maken.”

Raffles en zijn vriend keken elkaar eenige oogenblikken scherp aan.

Daarna ging de lord mayor naar zijn bureau en zei:

„Sir Pembroke, ik zal er voor zorgen dat alles in orde komt. Indien u het verlangt, kan de akte van aankoop dadelijk gereed gemaakt worden. Zoo ja, dan moet ik u verzoeken om deze akte niet alleen zelf te onderteekenen, maar haar ook door twee getuigen van de liberale partij mede te doen onderteekenen.

Voldoe ik daarmee aan uw verlangen?”

Raffles antwoordde toestemmend; bankier Lastown en mr. Halting, de eigenaar van een groote fabriek te Londen, verklaarden bereid te zijn om mede te teekenen.

Daarna boog Raffles voor den lord mayor, die dezen groet beantwoordde. Lord Barresford en de zijnen groetten zeer koel; daarna verlieten de leiders der liberale partij het vertrek.

Juist toen zij de deur achter zich hadden dichtgetrokken, hoorden zij een kreet.

Het was een kreet waarin woede en eindelooze haat dooreen gemengd waren.

Maar Raffles wendde zich, toen zij door de lange gang gingen, met een lachje tot zijn politieke vrienden en zei op kalmen toon:

„Thans schijnt er in het hoofd van lord Barresford eenig licht op te gaan, mijne heeren. Ik twijfel er geenszins aan, of alles zal hem nu duidelijk geworden zijn van wat in het vertrek van den lord mayor tusschen hem en mij is voorgevallen.”

NEGENDE HOOFDSTUK.

Rijke oogst

Drie weken later stond in de morgen-editie van de *Times* — en niet alleen in deze courant, maar ook in alle andere dagbladen van Londen — plotseling een groot artikel van den volgenden inhoud:

RAFFLES KOOPT LAND!

„Raffles, de redder van de liberale partij in Zuid-Wales!

Raffles trapt de conservatieve partij onder de voeten en verschijnt als een goede engel voor de bevolking van het platteland!

De nieuwste, geniaalste, politieke truc van Raffles!!!!”

En daarop volgde het geheele verhaal van hetgeen wij hier boven vermeld hebben, zoo uitvoerig en juist, dat men wel begrijpen kon dat deze mededeelingen slechts konden gegeven zijn door den „Grooten Onbekende”.

En dat was inderdaad zoo.

Nadat lord Lister het land voor twaalf millioen pond sterling had gekocht, had hij het onmiddellijk weer overgedaan aan den bankier Lastown en eenige liberale financiers te Londen, tegen een winst van drie millioen pond sterling.

Deze heeren hadden spoedig, overeenkomstig de opgemaakte plannen, een verdeeling van het land gemaakt.

Daarna had Raffles zijn vriend Charly Brand het geheele verloop der zaak gedictieerd en van dat dictaat verscheidene afschriften laten maken voor de couranten.

Geheel Londen juichte, toen men den nieuwen truc las, dien de Grooten Onbekende had uitgevoerd.

Men had voor de zooveelste maal gezien, dat deze gentleman-misdadiger een edel hart bezat en steeds meer werd het erkend, dat alles wat Raffles deed, niets anders dan weldaden waren.

In Zuid-Wales heerschte groote vreugde, toen men

daar hoorde, wat sir Pembroke voor de onderdrukte menschheid gedaan had.

Bliksemsnel hadden de tijdingen over deze gebeurtenis de ronde gedaan door alle steden en dorpen. Men zag plotseling overal vroolijke gezichten en hoorde overal uitdrukkingen van dankbaarheid en bewondering voor dezen man, die, evenals hij gekomen was, ook weer was heengegaan.

De blijdschap werd nog grooter, toen eenige honderden arbeiders aan de indeeling van het land begonnen te werken, waardoor ook zelfs de grootste twijfelaars overtuigd werden.

Deze vreugde steeg ten top, toen men op een goeden morgen in de couranten kon lezen, wie eigenlijk deze raadselachtige sir Pembroke was.

Als alle zegenwensen, die men voor hem afsmeekte, vervuld waren geworden, dan zou er waarlijk geen mensch op aarde zóó gelukkig kunnen zijn als de geniale „Grooten Onbekende”.

Deze bevond zich intusschen met zijn vriend Charly Brand op zijn plezierjacht om zich, op een lange reis over den Oceaan, rust te verschaffen van de vermoeienissen van den verkiezingsstrijd.

Hij stond arm in arm met zijn vriend en secretaris op het schip, dat pijlsnel over de golven vloog, rookte zijn sigaret en keek terug naar de Engelsche kust, die juist achter de nevelige wolken verdween.

Charly Brand keek met een blik van toegenegenheid naar zijn vriend en zei:

„Je bent waarlijk een braaf en edel mensch.”

Raffles keek Charly aan en streek hem met de hand over het haar, dat door den wind om zijn slapen fladderde.

„En jij, Charly, bent een groot kind.

Het goede, dat ik doe en waarover de menschen steeds zoo hard schreeuwen, zou ieder Engelschman kunnen doen, als hij niet altijd alleen de liefde voor zijn volk op de lippen droeg, maar wanneer hij wils-

kracht genoeg bezat, om die woorden in daden te veranderen.

Er behoort namelijk, beste jongen, verder niets toe dan een beetje meer verstand als de groote menigte bezit en een weinig moed om zijn ideeën in praktijk te brengen.

En als je eerst een paar jaar ouder geworden bent, dan zal je er precies zoo over denken als ik.

Dan zal je misschien ook begrijpen, welke oorzaken mij er toe brachten, om een gentleman-misdadiger te worden!"

TIENDE HOOFDSTUK.

Baxter in nood.

Op denzelfden morgen, toen de dagbladen van Londen het sensatie-gerucht van den nieuwen truc van Raffles verspreid hadden, was de „vloot" zóó in zijn lectuur verdiept, dat hij kans liep, het binnenkomen van Baxter niet te hooren.

Juist nog op het laatste oogenblik, toen deze reeds de deur wilde openen, ging hij haastig op zijn stoel zitten en begon te werken.

Zooals gewoonlijk had Baxter ook dezen morgen de couranten nog niet gelezen, omdat zijn nieuwe huishoudster, die nog ellendiger was dan Angelika, hem weer te laat gewekt had.

Terwijl hij inwendig nog van woede kookte over de gemeene woorden, die deze vrouw hem toegevoegd had, ging hij, peinzend op wraak, naar zijn schrijfbureau, toen de „vloot" zich tot hem wendde en hem vroeg:

„Wat zegt u nu, inspecteur?"

„Laat mij toch met rust," bromde Baxter, „ik weet niet eens, waarover je spreekt."

Marholm keek hem vriendelijk aan.

„Weet u, wie thans de grootste man in Engeland is, inspecteur?"

„Drommels, ik heb je zoo even reeds gezegd, dat je mij met rust moet laten; wat gaat mij de grootste man van Engeland aan?"

„Zeer veel," zei de „vloot" lachend. „Als ik mij goed herinner," dan is er niemand voor wien u sedert

twee jaren meer zorg gekoesterd hebt, dan omtrent dezen grootsten man, die u heden op eens niets aangaat."

„Als ik maar wist," zei Baxter, „wien je eigenlijk meent."

De „vloot" nam zijn pijp en stak die op.

„Niemand anders," antwoordde hij, „dan uw dierbaren Raffles!"

Baxter stond op en ging naar Marholm toe.

Zijn gezicht werd bleek van woede, maar hij scheen zich te beheerschen.

„Marholm," zei hij, „ik heb je al duizend maal gezegd, dat ik je verbied dien naam in mijn tegenwoordigheid uit te spreken! Als je nooit leert gehoorzamen, dan blijft er voor mij niets anders over dan dat ik je eens geducht laat straffen!"

„Dat kunt u doen, inspecteur", antwoordde de „vloot"; „maar niettemin blijft Raffles toch de grootste man van Engeland. Als u dat niet gelooven wilt, dan raad ik u aan, de ochtendbladen te lezen."

„Welk blad?"

„Dat komt er niet op aan, want het artikel staat in alle bladen."

Hij hield een oogenblik op en keerde zijn stoel naar den kant van zijn chef.

Hij zag, dat deze erg vertoornd was, omdat hij niet recht wist, of wat de „vloot" hem gezegd had, een brutaliteit was of een waarheid bevatte.

Terwijl hij zijn woede onderdrukte, wendde hij zich tot de „vloer” en bromde:

„Geef de couranten eens hier, opdat ik eens zien kan, wat er weer over mij — pardon, ik wilde zeggen over Raffles — geschreven wordt.”

De „vloer” overhandigde den chef van Scotland Yard eenige Ochtendbladen en zei daarbij:

„Dezen keer moogt u er zich over verheugen, inspecteur, dat u niet van de partij bent; de couranten schrijven alleen iets over Raffles. Dat is eigenlijk jammer, want als u het volgehouden had, zooals uw plan was om als candidaat der conservatieve partij op te treden, dan zoudt u zeker het genoegen hebben, dat Raffles ook over u persoonlijk geschreven had.”

„Ik begrijp je onzin niet! Laat mij met rust, ik wil lezen.”

Met waren tegenzin las Baxter de inleiding, die de hoofdredacteur der courant boven het artikel van Raffles geplaatst had.

Plotseling hoorde de „vloer”, die genoegelijk zat te rooken, dat Baxter het blad woedend in elkaar frommelde. Vóór dat hij nog tijd had naar hem op te zien om zich te overtuigen van den indruk, dien het artikel gemaakt had, vloog de courant, tot een prop in elkaar gefrommeld, door het bureau, en trof de „vloer” juist aan het hoofd.

„Au!” riep Marholm, „ik zal u aanklagen wegens mishandeling! Wat mankeert u om uw ondergeschikte met kogels van papier te bombardeeren?”

De inspecteur gaf geen antwoord, maar sprong op, liep als een woedende leeuw door het vertrek en riep:

„Dat is voor mij de genadeslag! Ik wil heden nog mijn aanvraag om ontslag indienen, ik wil geen inspecteur van politie zijn in een staat, waarin een spitsboef als Raffles zich mag veroorloven om aan te liberale partij de overwinning te doen behalen!

De geheele liberale partij is een samenraapsel van schurken en dieven, zooals nergens meer bestaat! Als conservatief inspecteur van politie heb ik dat altijd beweerd.”

„Wat is hier toch gaande? Wat zegt u van de liberale partij?” hoorde men op dit oogenblik uit den mond van een heer, die de deur was binnengekomen en daar met zijn cylinder in de hand, de ontboezemingen van den inspecteur over de liberale partij had aangehoord.

Vóór dat Baxter nog iets kon zeggen was de „vloer” opgestaan, maakte een diepe buiging voor den gentleman en zei:

„Pardon, lord George Lloyd.”

Het was de kanselier van het Engelsche rijk George Lloyd, die weer door de liberale partij tot hoofdleder was gekozen en die alleen om een zaak te bespreken, toevallig op dit oogenblik bij Baxter gekomen was, om zijn handteekening te laten legaliseeren.

Het was gelukkig dat de „vloer” het woord opnam voor den inspecteur, want deze had waarschijnlijk in zijn woede den kanselier van Engeland niet herkend.

Maar de kanselier wendde zich nogmaals tot den inspecteur en vroeg:

„Zoudt u mij niet kunnen zeggen, waarom u zich zoo juist in opgewondenheid zulke uitdrukkingen over de liberale partij hebt veroorloofd; zulke uitdrukkingen zijn de ergste beledigingen, die men kan uiten.”

„Neem het mij niet kwalijk, mijnheer,” antwoordde de inspecteur, „ik heb tegenover mijn secretaris slechts de uitdrukkingen herhaald, die men gisteravond in een vergadering tegen de liberale partij gebezigd heeft en was van meening, dat men daarover een klacht had moeten indienen!”

„Zeer zeker!” antwoordde de kanselier, „want dergelijke uitdrukkingen zijn strafbaar. Dien een aanklacht in tegen de lieden, die zulke woorden, zooals ik ze zoo even hier hoorde, gesproken hebben en zend die aan mij.

Als leider der liberale partij, zal ik deze klacht persoonlijk aan de bevoegde autoriteit overgeven.

Overigens verzoek ik u om zoo goed te zijn, mijn handteekening onder dit stuk te legaliseeren.”

Met bevende handen drukte de inspecteur van politie zijn stempel onder de handteekening van den kanselier, waarna deze het bureau verliet.

„Ach! Ach!” steunde de inspecteur en hield de beide handen voor de oogen, „dat kan een mooie geschiedenis worden! Wat moet ik nu doen, Marholm?”

„Dat is erg genoeg, inspecteur,” gaf de „vloer” ten antwoord.

„Ach,” zuchtte de inspecteur, „aan wien heb ik deze blamage nu weer te danken? Het is nauwelijks te gelooven, maar zeker weer aan dien schurk Raffles!”

„Pst!!!” hoorde men van de „vloer”, die den wijsvinger op den mond legde. „Wees voorzichtig, inspecteur.

Er kon weer eens iemand anders in het bureau komen!”

„Ja — maar wat moet ik nu doen? Hoe zal dit eindigen? Ik kan toch geen klacht tegen mij zelf indienen?”

„Neeen,” zei de „vlooi”, dat behoeft ook niet. „Maar — het schriftelijke werk zal ik wel doen; u behoeft mij alleen den inhoud op te geven en de klacht tegen u kan dan reeds binnen een uur verzonden worden.”

De inspecteur van politie sprong op, greep zijn secretaris bij de keel en riep:

„Zeg nu eens, ben je inderdaad krankzinnig, Marholm? *Dat* zou toch al te dwaas zijn! Wat denk je wel dat er dan met mij gebeuren zou? Met den kanselier valt niet te spotten.”

„Och”, antwoordde de „vlooi”, „er zou niets met u gebeuren, want zoo even hebt u zelf immers verklaard, dat u de betrekking van inspecteur zoudt neerleggen, zoodra de liberale partij aan het roer kwam.”

„Wie heeft gezegd, dat ik mijn betrekking wil neerleggen? Daaraan denk ik niet eens; integendeel, ik zou dan de conservatieve partij verlaten en voortaan eveneens liberaal zijn.”

„Zoo, zoo,” hoorde men de „vlooi” zeggen, „waarom? Dan wilt u zeker den kanselier bewijzen, dat u voortaan over de liberalen beter denkt, niettegenstaande Raffles tot hen behoort.”

„Raffles! Raffles!” zuchtte Baxter, „aan hem heb ik niet eens gedacht. Maar Marholm, de zaak moet toch beredderd worden. Wil je een sigaar rooken?”

„Neeen, ik dank u wel,” zei de „vlooi”, „ik rook mijn pijpje; u kent mijn meening immers wel omtrent

uw sigaren. Maar ik wil u toch een uitweg toonen.

Ik zal de aanklacht schrijven, ze kan luiden als volgt:

Tegen den „Grooten Onbekende”!!

„De hemel zij gedankt en geprezen”, riep Baxter, „dat is de eerste weldaad, dië ik aan Raffles te danken heb. Maak dus een aanklacht gereed tegen den „Grooten Onbekende”, wegens belediging der liberale partij en zend die aanklacht aan den kanselier.

En nu sluit ik mijn kantoor; ik heb er voor heden genoeg van.”

„Uit! Zand er over!” zei de „vlooi” en stak een nieuwe pijp op, toen de inspecteur het bureau verlaten had. Hij ging daarna op de kanapee liggen, maakte de vouwen uit de courant, die Baxter hem naar het hoofd had geworpen en las nogmaals de aardige geschiedenis, hoe Raffles, John C. Raffles, de „Grooten Onbekende”, door zijn truc de conservatieve partij overwonnen had.

Met de gedachte: John C. Raffles is toch waarlijk een buitengewoon mensch! — sliep de „vlooi”, met de courant over zijn gelaat gedekt, rustig in.

De dienst — de moeilijke dienst van den inspecteur van politie Baxter en van diens ondergeschikte, de wereldberoemde „vlooi”, kon nu weer zijn gewonen gang gaan.

Michel Suikerman.

Ik kan niet aan mijn jeugd terugdenken, zonder dat Michel mij weer voor den geest komt.

Hij was bij ons muziek- en dansonderwijzer, was een boezemvriend en de impresario van mijn talentvollen broer Max en was bovendien loopjongen in een hoedenzaak.

Maar deze betrekking nam hij nogal gemakkelijk op.

Hij had nl. weer een armen jongen in zijn dienst, wien hij dit lastige werk meestal opdroeg en met dezen deelde hij het aanzienlijke salaris van één mark vijftig pfennig per maand.

Daar hij door mijn ouders gekleed en gevoed werd, ontbrak hem niets anders dan eenig meer zakgeld, dat hij zich toch steeds wist te verschaffen.

Wij meisjes en een jongere broer hadden ieder het zelfde groote inkomen als hij.

Maar daarvoor moesten wij ons onze schrijfboeken, pennen enzovoorts zelf aanschaffen. Het is mij heden nog niet duidelijk, hoe wij dat gedaan hebben, want al ons geld stroomde gewoonlijk in de zakken van de beide vroolijke boefjes Max en Michel.

Het was een mooie winterdag, de heele stad lag vol sneeuw, de zon scheen vroolijk en wij kinderen wachtten ongeduldig op de woorden van ons moedertje: „nu mag je gaan spelen!”

Wij trokken onze mantels aan, zetten onze mutsen op en waren weldra buiten.

Daar stonden de beide jongens reeds en namen ons in ontvangst.

„Naar de ijsbaan!”

Wij jubelden.

„Halt! Halt! Eerst moet jullie zeggen hoeveel geld je hebt!”

Ieder noemde het bedrag.

Omdat dit zoo klein was, zou iedere sledevaart slechts één penning kosten; bij een dozijn keeren één vaart vrij.

Hola! Nu ging het bergop!

In het volgende oogenblik vloog de slede met ons bergaf, zoodat ons hooren en zien verging.

Nadat wij verscheiden keeren dit tochtje hadden gedaan, moest er betaald worden. Die geen geld had, moest een pand geven.

Nu kwam de vrije tocht!

Daar verscheen een nicht van ons, die, tot spot van Michel, in de japon waarin zij aangenomen was nog niet goed kon loopen.

Hij maakte zich bij iedere gelegenheid vroolijk over haar, want hij moest haar tot zijn groote ergernis „juffrouw Adelheid” noemen.

Zoo'n trotsch nest! Hij, die haar evenals ons allen het harmonicaspel en het dansen geleerd had.

Zij „juffrouw”! Zoo'n gans!

Hij was nooit zoo vriendelijk en hoffelijk als nu, toen hij de „juffrouw” verzocht om deel te nemen aan den vrijen tocht.

Een vrije tocht voor ons, maar haar verzocht ik om tien penningen te betalen en haar beloofde ik dat zij daarvoor de engelen in den hemel zou hooren zingen.

Het kleine ijdele juffertje was anders zeer angstig, maar aan deze groote voorkomendheid kon zij geen weerstand bieden, minder nog toen mijn broer pogingen aanwendde om Michel behulpzaam te zijn haar te overreden.

Met ons zevenen, het bovenlichaam achterover, de beenen links en rechts van de slede, gingen wij naar beneden.

Maar met een ruk hadden de ondeugende jongens de slede omver geworpen en met suizende vaart vloog zij in den berg van sneeuw, die de bende voorzichtigheids-halve had opeengehoopt.

Op het eerste oogenblik waren wij allen verlamd van schrik.

Maar toen wij uit de sneeuwmassa te voorschijn kwamen, begonnen allen jubelend te lachen. Slechts één van het gezelschap schreide: dat was het arme juffertje! Zij had de engelen in den hemel hooren zingen, maar ze had zich daarvan meer genot voorgesteld.

Ook onze zuster Nathalie liep kans om door Michel gefopt te worden.

**Pool's Odol-Tandpasta is voor het publiek NIET duurder
dan een der vele namaaksels.**

33

MICHEL SUIKERMAN.

Daar zij een buitengewoon mooi en intelligent meisje was, matigde zij zich het recht aan over ons te heerschen. Wij zagen in haar steeds iemand, waarvoor wij respect gevoelden en in onze oogen was Michel een held als hij haar ook eens kon foppen.

Nathalie hield er niet van, dat zij door ons gestoord werd, en het zou ook nooit bij ons opgekomen zijn dit te doen.

Beneden in huis was men bezig aan den grooten schoonmaak. De lente had haar intocht gedaan en de vroolijke zon moedigde ons aan om aan dien schoonmaak deel te nemen. De beide jongens hielpen ook. Zij waren in de keuken bezig en zagen meer toe dan dat zij medehielpen.

Plotseling zagen wij, dat Michel met een verstoord gelaat naar boven liep. Dáar stootte hij het vertrek van mijn zuster met geweld open en vloog als een afgeschoten pijl dadelijk in haar armen.

De opgewondenheid ontnemt hem de spraak en ook zij is door den schrik sprakeloos geworden en nu zien wij opeens dat beiden naar beneden, naar de keuken snellen: daar! daar!

Allen kijken verbaasd! In den haard brandt een vroolijk vuurtje en in den wasketoel zit — Max.

„Er had een ongeluk kunnen gebeuren!” riep Michel. En toen hij deze woorden gesproken had, liep hij weg. De jongen in den ketel liep hem pijlsnel achterna.

Tot onze verwondering gingen zij naar den moestuin en maakten daar een tent gereed.

Al onze belangstellende vragen werden afgewezen met de woorden:

„Zorgt er maar voor, dat je geld hebt; al het overige komt wel terecht!”

Den volgenden dag lazen wij op een plakkaat: „Een mensch met twee hoofden! Het grootste wonder der wereld! Nadere informaties verstrekt de heer Michel Suikerman!”

Die nadere verklaring kregen wij dan ook spoedig.

„Komt binnen, mijneheeren, iedere plaats kost tien penning! De eerste rij twintig! Nog nooit gezien! Het grootste wonder!”

Michel schreeuwde en sloeg daarbij op een ouden ketel, zoodat ons hooren en zien vergingen.

De binnengekomenen bevonden zich tegenover een geheimzinnig iets, dat eenig leven verried, en plotseling begon te gloeien.

Wij keken er aandachtig naar en volgens den reuk te oordeelen, moest hier iets branden.

Terwijl de impresario buiten nog steeds het publiek verzocht om binnen te gaan en op den ketel sloeg, werd de vloer onder onze voeten heet. Tot onze geruststelling hoorden wij de stemmen onzer familieleden, die, door het alarm aangekomen, door den schreeuwer naar binnen werden geschoven.

Nadat Michel in zijn toespraak de aanwezigen er op had voorbereid, dat zij wonderen zouden beleven, trok hij het gordijn weg en toen zag men — mijn broer in een makkelijken tuinstoel zittend. Hij dampte geweldige rookwolken uit een korte pijp.

De hemel mag weten, wat hij rookte, want hij trok vreeselijke gezichten.

Uit het gelach der groote menschen bemerkten wij, dat zij alles hadden begrepen.

Nu werd ons toegeeroepen: „Kijkt allen! Een mensch met twee koppen: een menschen- en een pijpekop!”

Na vele jaren, toen het leven ons allen een plaats in de groote maatschappij had aangewezen, zag ik Michel toevallig weder.

„Komt binnen, mijneheeren! Hier ziet gij het grootste wonder der wereld!”

Hij trok, naar hij mij verzekerde, met steeds nieuwe attracties naar volksfeesten en kermissen.

Zijn wonderen waren altijd van de echtste soort, naar hij althans beweerde.

„Komt binnen, heeren, en overtuigt u van de waarheid!”

De volgende aflevering (No. 86) bevat:

„De gestolen kameel”.

MARA-MARIS
CIGARETTES EGYPTIENNES
OVERAL VERKRIJGBAAR.

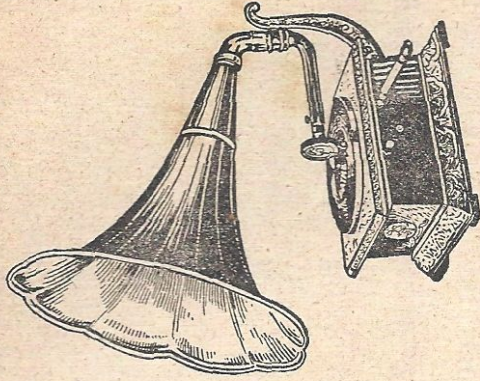
De Pathéfoon in elk gezin

Aria's en Koren van de meest beroemde Componisten, Orkestnummers met volle bezetting, Voordrachten van de meest populaire Artisten

ERNST:

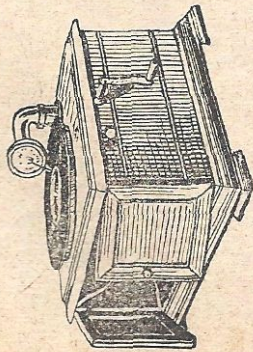
De zoo spoedig afgesloten naad, door de andere Spreekmachines aangewend, en die oorzaak is van zooveel hinderlijke bijgelinden, is bij de Pathéfoon vervangen door den onverslijtbaren Saffier. Hiervan blijft de weergave ook na herhaaldelijk gebruik van onbertspelijke zuiverheid.

24 maanden crediet 3.50 per maand

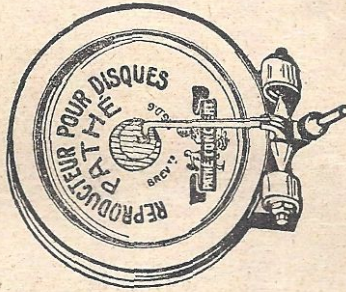
Serie E.

Beschrijving van het Toestel.
Afmetingen: 45 c.M. grondvlakte en 25 c.M. hoogte. Genre notenhout, prachtig gebeeldhouwd met artistieke versterken en Pathé concert-aluminium-weergever.

PATHÉ PLATEN
35 C.M.

f 2.50

PATHÉ PLATEN
28 C.M.

f 2.-

Serie D.

Beschrijving van het Toestel.
Afmetingen: 37 c.M. grondvlakte en 17 c.M. hoogte. Genre citroen- en notenhouten, gebeeldhouwd, met Pathé concert-aluminium-weergever en grooten hoorn van ongeveer 50 c.M. middellijn.

Op den Pathéfoon zijn alle vindingen van de moderne techniek toegepast, zonder dat de prijs verhoogd werd. Hij brengt u muziek en zang, polze en vreugd in huis zonder noemenswaardige financiële offers. De stem van den zanger in alle toonaarden, de klank van het instrument van elken vorm, de harmonie van het geheel, de ontroering van den kunstenaar, de schaktheid van den humorist, alles geeft de Pathéfoon weder tot in de fijnste nuances. De Pathéfoon is een trouw dienaar in uw huis en tevens een betrouwbaar vriend. Op bevel, zonder ooit te weigeren, schenkt hij alle ontroeringen, welke zij van den zanger of dochter kunt verlangen. Wat alle kunstenaars van alle landen schrepen, wordt door den Pathéfoon herhaald, met vlekkelooze reinheid van toon.

INTEKENBILJET.

Verzoeken beeld toezending van den Pathéfoon van serie met de verzameling van nummers, c.M., op voorwaarde volgens annonce, à f 3.50 per maand. 1913

Naam en voornaam den

Ambt of betrekking

Woonplaats

Straat en nummer Provincie

Deze coupon uit te knippen en in gesloten enveloppe met 5 cts. postzegel te verzenden.

BELANGRIJKE MEDEDEELING!

De Pathé-weergever kan aangebracht worden op elke goed werkende spreekmachine, zonder andere kosten dan de Pathé-weergever zelf, zijnde fl. 5.- of f 12.50

Buitengewone Voordeelen ! !

welke wij aan onze Clientèle aanbieden

== ZONDER EENIGE VOORUITBETALING ==

De platen zijn geheel naar de keuze des koopers.

Wij zijn gaarne bereid onze Clientèle in de keuze der platen behulpzaam te zijn en verzekeren een **MOOIE en UITGEZOCHTE COLLECTIE.**

CATALOGI van platen worden onmiddellijk **GRATIS** en **FRANCO** toegezonden.

EMBALLAGE GRATIS De kwitantien, geen termijnbetaling vermeldend, worden zonder kosten per post aangeboden.

Levertijd ongeveer 10 dagen na opgaaf van nummers der verlangde platen.

Vult nevenstaand inteekenbiljet in en zendt het aan G. MENKE, Eenig Importeur voor Nederland der

FONO GRAAF PATHÉ
REGULIERSBREESTRAAT 43 - AMSTERDAM

De voortreffelijkheid der Pathé-platen, die zonder naad bespeeld worden, is algemeen bekend. De Pathé-platen kunnen een enorm aantal malen bespeeld worden. Zij behouden de sterkte, het vermogen en het tempo van het orkest, de zuiverheid, de volheid en het schoone van de stem der beroemde artisten, die onze uitgezochte nummers vertolkt hebben. Het repertoire bestaat thans uit ongeveer 25.000 opnamen in alle talen en wordt dagelijks uitgebreid. Het is dus een onuitputtelijke bron van de edelste genietingen.

Repertoire van MEER dan 25.000 opname in alle talen.

Enorme keuze van de meest beroemde Zangers en Zangeressen, als: Albers, Urlus, H. van Oort, Dons, Noté, Vaguet, Engelen-Sewing, Tilly Koenen, Boninsegna, Wogramkoor etc. de voordrachten van Speenhoff, Solser & Hesse, Dumas etc. de meest beroemde en bekende Arias Koren, Operas, Operetten, Orkestnummers, Gewijde muziek, Walsen, Polkas, Fluit-, Viool- en Cello-solo's etc.

NAAR KEUS

Een dezer toestellen met 50 nummers platen 28 c.M. f 84.-, f 3.50 per maand tot volledige afbetaling. Een dezer toestellen met 40 nummers, platen 35 c.M. f 84.- f 3.50 per maand; beide met platenkast f 1.- per maand meer.

Fotografeeren verhoogt het Reisgenot!

.....
Astra-camera's en foto-artikelen zijn de besten.

„IMPERIAL”platen
zijn de snelste en meest betrouwbare.

Verkrijgbaar in elken Foto-handel.

Vraagt het gratis *Astra* handboekje No. 3 bij

□ □ **E. FISCHER** Jr. □ □

88, GELDERSCHEKADE :-: AMSTERDAM

Wilt U weten

iemands adres, zijn gedrag of financiële gesteldheid; of Uw personeel betrouwbaar is;

Wilt U inlichtingen

over iemand uit Uwe naaste omgeving; over verbintenissen en de personen met wie men deze wil aangaan, wendt U dan tot de

Afdeeling van de „Nieuwe Rotterdamsche Veiligheidsdienst”

Kantoor: Gelderschedade 27a (Beursplein). Tel. Int. 3680. Directie: Verschoor & Co.

Bekwame Detectives in dienst. Hoog geplaatste personen behooren tot onze cliënten.

van Personen en Zaken in Binnen- en Buitenland

Indisch Leger

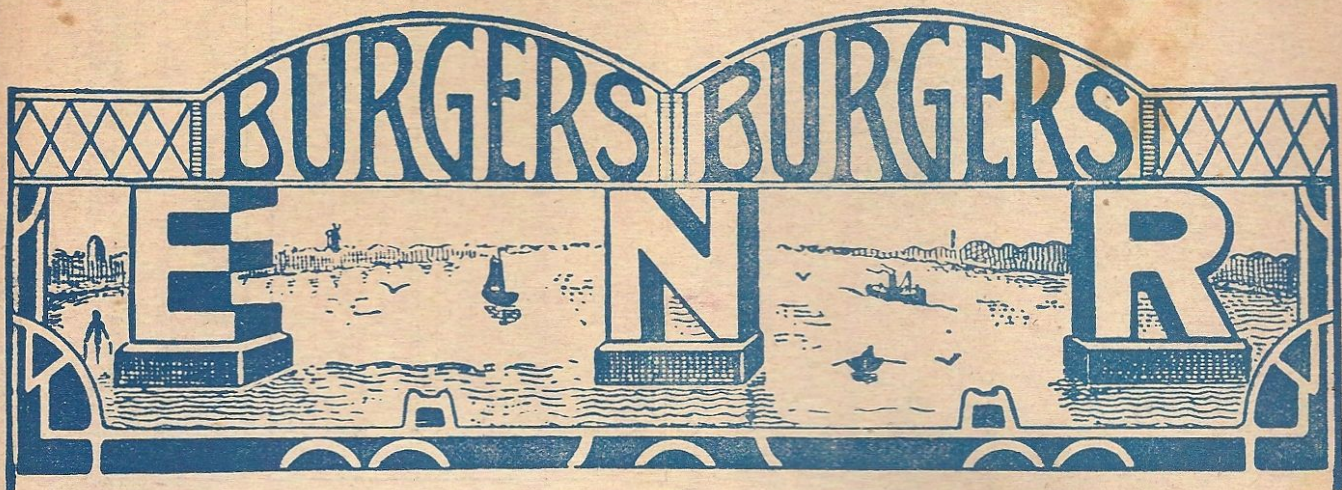
INLICHTINGEN voor dienstneming zijn kosteloos te verkrijgen bij de Koloniale Reserve en bij de Rijksagente

HANDGELD f 225.— voor vrijwilligers en
f 200.— voor miliciens.

PENSIOENEN IN DE WEEK f 5—f 13

Voor onderluitenanten f 24.—

Militieplichtigen, die gedurende 3 jaren in Indië hebben gediend, worden bij eene oproeping onder de wapenen voor herhalingsoefeningen van de lichte en het korps, waartoe zij behooren, buiten die oproeping gelaten.

Een kind kan dwalen

maar een kind koopt ook
geen rijwiel. Maar dat een
♫ volwassen, verstandig ♫
mensch kan dwalen in de
keus van zijn rijwiel blijkt
iederem dag. Dwaal niet en
♫ kies een ♫

BURGERS E. N. R.